

UiO • Det juridiske fakultet

Arrest i boreplattform

Kandidatnummer: 568

Leveringsfrist: 25.11.2013

Antall ord: 17 901

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	1
1.1	Om arrest i boreplattform	1
1.2	Terminologi	2
1.3	Problemstilling, rettskildesituasjon og avgrensninger	4
1.4	Videre fremstilling.....	5
2	KORT OM REGELVERKET VED ARREST I BOREPLATTFORM.....	5
2.1	Alminnelige bestemmelser om arrest	5
2.2	Internasjonale konvensjoner om havområdene	7
2.3	Arbeidet mot en internasjonal konvensjon om boreplattformer	7
2.4	Spesielle bestemmelser om arrest i skip	8
2.4.1	Nærmere om arrestkonvensjonen av 1952 og arrestkonvensjonen av 1999 ..	9
2.5	Forholdet mellom de alminnelige bestemmelser om arrest og de spesielle bestemmelser om arrest i skip	10
3	HVILKE BESTEMMELSER KOMMER TIL ANVENDELSE VED ARREST I BOREPLATTFORM	12
3.1	Innledning	12
3.2	De alminnelige bestemmelser i sjøloven kapittel 4	12
3.3	Gjennomføringsbestemmelsenes i sjøloven kapittel 4	14
3.4	De spesielle bestemmelsene om skip i tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven	22
3.5	Når oppstår og opphører boreplattformen	24
4	ALMINNELIGE VILKÅR FOR ARREST	25
4.1	Innledning	25
4.2	Krav som kan tjene som grunnlag for arrest.....	26
4.3	Begjæringen	27

4.4	Sikringsgrunnene	28
4.4.1	Utvidet adgang til å ta arrest i boreplattform	29
4.5	Sannsynliggjøring av krav og sikringsgrunn	30
4.6	Sikkerhetsstillelse fra saksøker som vilkår for arrest	31
5	NAMSMYNDIGHETENES KOMPETANSE VED BESLUTNING OG GJENNOMFØRING AV ARREST	32
5.1	Innledning	32
5.2	Arrestreglenes geografiske virkeområde	34
5.3	Kyststatens jurisdiksjon over boreplattformer	35
5.4	De indre farvann og sjøterritoriet	37
5.4.1	Beslutning om arrest	37
5.4.2	Gjennomføring av arrest	39
5.4.3	Utenlandske boreplattformer	40
5.5	Kontinentalsokkelen	42
5.5.1	Beslutning og gjennomføring av arrest	42
5.5.2	Utenlandske boreplattformer	43
5.6	Den økonomiske sonen	45
5.6.1	Beslutning og gjennomføring av arrest	45
5.6.2	Utenlandske boreplattformer	47
6	GJENNOMFØRING OG VIRKNINGER AV ARREST	49
6.1	Innledning	49
6.2	Valg av formuesgode	49
6.3	Rettsvern	51
6.4	Tilbakeholdelse og pålegg om å bringe boreplattformen til angitt sted mv.	53
6.5	Andre rådighetsbegrensninger	55
6.6	Saksøktes mulighet til å avverge gjennomføring av arrest	56
7	OPPHEVELSE OG BORTFALL AV ARREST	57
7.1	Innledning	57

7.2	Opphevelse av arrest.....	57
7.3	Bortfall av arrest	58
8	KILDER	59
8.1	Lover.....	59
8.2	Traktater.....	59
8.3	Forskrifter	60
8.4	Forarbeider.....	60
8.4.1	Odelstingsproposisjoner	60
8.4.2	Norges offentlige utredninger	60
8.4.3	Utenlandske forarbeider	60
8.5	Dommer	61
8.5.1	Norske dommer	61
8.5.2	Utenlandske dommer	61
8.6	Litteraturliste	61
8.6.1	Bøker	61
8.6.2	Artikler	62
8.6.3	Nettsider	62

1 Innledning

1.1 Om arrest i boreplattform

Temaet for denne fremstillingen er arrest i boreplattform. Boreplattformer anvendes hovedsakelig til leteboring, og tar først og fremst del i de innledende fasene ved utvinning av olje og gass. I denne virksomheten har flere ulike parter interesser som omfatter alt fra privatrettslige krav på leie av boreplattformen, til det offentliges krav på skatt tilknyttet petroleumsvirksomheten. Misligholder debitor sine betalingsforpliktelser og motsetter seg å oppfylle, vil kreditor eventuelt måtte tvangsinn drive kravet. Ved tvangsfullbyrdelse av krav er hovedregelen at kreditor må erverve tvangsgrunnlag for kravet før fullbyrdelse kan innledes. Der kravet ikke er sikret med pant i boreplattformen, vil dette kunne være en tidkrevende prosess i flere rettsinstanser. I mellomtiden kan debitor ved egne disposisjoner ha unndratt eller forringet kreditors muligheter til å oppnå dekning for sitt krav. I slike tilfeller kan kreditor ha et behov for rask hjelp fra namsmyndighetenes side.

Arrest ivaretar kreditors behov for å sikre oppgjør for sitt krav. Arrest i sivilrettslig forstand innebærer midlertidig sikring av pengekrav, og gjennomføres som hovedregel ved at det etableres sikkerhet for et pengekrav i et formuesgode. Ved arrest i boreplattform vil kreditors krav midlertidig sikres i innretningen, slik at den kan tjene som dekning for kravet ved senere tvangsinn drivelse.

Arrest er et ekstraordinært sikringsmiddel i den forstand at det ikke kreves at kreditor har tvangsgrunnlag for sitt krav for å kunne begjære arrest. I stedet settes det som vilkår at debitors adferd gir grunn til å frykte at tvangsfullbyrdelse av kravet ellers blir forspilt eller vesentlig vanskeliggjort, eller må skje i utlandet. Hensikten med arresten er således å hindre at debitor ved sine faktiske eller rettslige disposisjoner, vanskeliggjør kreditors mulighet til å oppnå dekning når tvangsgrunnlag ikke foreligger.¹

---

¹ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 271.

Arrest i realregistrerte formuesgoder som boreplattformer innebærer et prioritetsforbehold i forhold til senere rettsstiftelser i formuesgodet fra debtors side, slik at kreditors krav som hovedregel er sikret samme prioritet som arresten.² Arrest kan derfor sies å ha likhetstrekk med utlegg, men gir ikke i seg selv fordringshaveren rett til å søke tvangsdekning. Arrest kan også innebære at boreplattformen pålegges å komme inn til en norsk havn, og dermed ikke kan fortsette sin virksomhet. Pålegg av en slik art kan medføre store økonomiske konsekvenser både for selskapet som er eier av og/eller drifter boreplattformen samt for den hvis interesse leteboringen finner sted.

I flere selskaper som er engasjert i undersøkelse og utvinning av petroleumsforekomster på norsk kontinentalsokkel, utgjør boreplattformer en ikke ubetydelig del av deres eiendeler, og i mange tilfeller også det eneste aktivumet selskapet har i Norge. Å ta arrest i boreplattformen kan derfor være kreditors eneste mulighet for å sikre oppgjør for sitt krav. Arrest er derfor et sikringsmiddel kreditorene bør ha kunnskaper om og som petroleumsbransjen bør være klar over, for å kunne vurdere risikoen ved unnlatt oppgjør av betalingsforpliktelser.

1.2 Terminologi

Flyttbare boreplattformer som benyttes i offshorevirksomhet kan deles inn i to hovedgrupper: De oppjekkbare (jack-up rigs), som har «ben» som senkes ned på havbunnen ved boring og de nedsenkbare (submersibles). De sistnevnte kjennetegnes ved at de flyter mens boringen foregår. De nedsenkbare kan igjen inndeles i helt nedsenkbare (submersibles) og halvt nedsenkbare plattformer (semi-submersibles).³ De enkelte typer boreplattformer er ulike med hensyn til mobilitet. Det er likevel et sentralt trekk ved boreplattformene at de kan forflyttes, enten ved eget fremdriftsmaskineri eller ved hjelp av slepebåter.

---

² Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 4.

³ For en nærmere redegjørelse av forskjellige typer boreplattformer vises det til Husebø (1987) s. 1 og NOU 1976:59 s. 5 flg.

Oppjekkbar boreplattform. Gjengitt med tillatelse fra Statoil ASA.

Nedsenkbar boreplattform. Gjengitt med tillatelse fra Statoil ASA.

I denne fremstillingen benyttes betegnelsen «boreplattform» som fellesbetegnelse for de ovenfor nevnte plattformer. Det avgrenses dermed mot faste innretninger på havbunnen. Videre vil det avgrenses mot arrest i boreskip. Boreskip er etter sjøloven § 4 ansett som skip, slik at de regler som gjelder for skip utvilsomt kommer til anvendelse på boreskip.

1.3 Problemstilling, rettskildesituasjon og avgrensninger

Arrest i boreplattform reiser særlige spørsmål tilknyttet hvilket regelverk som regulerer arresten og når namsmyndighetene har kompetanse til å beslutte og gjennomføre arrest. Fremstillingen vil derfor først og fremst drøfte de problemstillinger disse spørsmålene reiser. For å kunne gi et bilde av arrest i boreplattformer, er det imidlertid også nødvendig å redegjøre for de alminnelige regler om arrest. Av plasshensyn og fordi reglene er grundig behandlet i andre arbeider vil imidlertid reglene kun gjennomgå kort. Med samme begrunnelse vil reglene om erstatningsansvar for uberettiget arrest ikke behandles i denne fremstillingen.

Arrest i boreplattform er i liten grad behandlet i norsk rettspraksis og juridisk teori. Fremstillingen bygger derfor i hovedsak på slutninger fra tilgjengelige rettskilder, herunder lovens ordlyd, lovens forarbeider, relevante internasjonale konvensjoner (se nedenfor punkt 2.2 og 2.4) og rettspraksis og teori tilknyttet arrest i generell forstand og de spesielle regler om arrest i skip.

Arrest er en av to mulige former for midlertidig sikring som omfatter arrest og midlertidig forføyning. Midlertidig forføyning anvendes i de tilfeller der kreditor har et krav som går ut på annet enn betaling av penger. Her vil kun midlertidig sikring av pengekrav omtales, slik at midlertidig forføyning faller utenfor fremstillingen.

Videre omfatter arrest to ulike måter å sikre et pengekrav på. Som nevnt innebærer den vanligste formen for arrest at det etableres sikkerhet for et pengekrav i et formuesgode. Arrest kan også innebære at debitor ilegges et utreiseforbud, ved at denne forbys å forlate Norge. I denne fremstillingen behandles kun arrest som innebærer at det etableres sikkerhet i et formuesgode.

1.4 Videre fremstilling

Fremstillingen vil først redegjøre for det relevante regelverket ved arrest i boreplattform. Det påbegynte arbeidet mot en internasjonal konvensjon om boreplattformer vil også gjennomgå kort. I tillegg gis en presentasjon av forholdet mellom de ulike regelsett. Dette gir den nødvendige bakgrunn for drøftelsen i kapittel 3 om hvilke av disse bestemmelsene som kommer til anvendelse ved arrest i boreplattform. Kapittel 4 omhandler de alminnelige vilkår for arrest. Det avgrenses her mot rettens behandling av arrestbegjæringen både fordi reglene ikke anses som vilkår for arrest, og av plassmessige hensyn. I kapittel 5 gjennomgås namsmyndighetenes kompetanse til å beslutte og gjennomføre arrest. Boreplattformen oppholder seg hovedsakelig på norsk kontinentalsokkel, slik at en gjennomgang av reglene tilknyttet namsmyndighetenes kompetanse til å ta arrest i sjøområdene utenfor den norske kysten er av særlig interesse. Kapittel 6 omhandler gjennomføring og virkninger av arrest. Kapittel 7 tar for seg opphevelse og bortfall av arrest.

2 Kort om regelverket ved arrest i boreplattform

2.1 Alminnelige bestemmelser om arrest

De alminnelige bestemmelser om midlertidig sikring fremgår i dag av tvistelovens (heretter tvl.) syvende del, kapittel 32, 33 og 34.⁴ Bestemmelsene var tidligere plassert i tvangsfullbyrdelsesloven (heretter tvangsl.),⁵ men ble flyttet under arbeidet med ny tvistelov. Begrunnelsen var at midlertidig sikring er noe annet enn tvangsfullbyrdelse, og sammenhengen mellom kravet om midlertidig sikring og sivilt søksmål tilsa at reglene skulle plasseres i tvisteloven.⁶ Samtidig ble en ny bestemmelse om muligheten til samordnet behandling av krav om midlertidig sikring og hovedkravet innført i tvl. § 32-9, og forsterket etter departementets mening sammenhengen ytterligere. Hovedkravet er i denne sammenheng det krav som søkes sikret ved arresten.

---

⁴ Lov om mekling og rettergang i sivile tvister av 17. juni 2005 nr. 90.

⁵ Lov om tvangsfullbyrdelse av 26. juni 1992 nr. 86.

⁶ Ot.prp.nr. 51 (2004-2005) s. 253.

Lovteknisk fikk de nevnte kapitler i tvisteloven en annen utforming enn tidligere kapittel 14 og 15 i tvangsfullbyrdelsesloven.⁷ Kapittel 32 «Alminnelige bestemmelser» har felles bestemmelser for arrest og midlertidig forføyning. Kapittel 33 inneholder regler om arrest, og i kapittel 34 er det inntatt bestemmelser om midlertidig forføyning. Bestemmelsene tilsvarende hovedsakelig de tidligere regler i tvangsfullbyrdelsesloven, slik at forarbeidene til tvangsfullbyrdelsesloven fremdeles er relevant ved tolkning av bestemmelsene om arrest i tvisteloven.⁸

Forholdet til tvistelovens alminnelige regler er regulert i tvl. § 32-2, som gir flere av tvistelovens bestemmelser tilsvarende anvendelse i saker om midlertidig sikring så langt de passer og når ikke annet følger av reglene i kapitlene 32 til 34. Enkelte bestemmelser i tvangsfullbyrdelsesloven kommer også til anvendelse ved arrest. Hvilke bestemmelser dette gjelder, fremgår av reglene i tvisteloven.

Både tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten jf. tvl. § 1-2 og tvangsl. § 1-4. At dette også gjelder for reglene om arrest i tvisteloven fremgår av tvl. § 32-2, som gir tvistelovens kapittel 1 tilsvarende anvendelse i saker om midlertidig sikring. Bestemmelsene innebærer at de folkerettslige regler i tilfelle motstrid, går foran bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven og tvisteloven.⁹ Dette avviker fra det tradisjonelle utgangspunktet om at ved motstrid mellom en folkerettslig regel og norsk rett, vil den norske regel gis forrang.¹⁰

Tvl. § 1-2 og tvangsl. § 1-4 fastsetter at lovene gjelder med de «begrensninger» som er anerkjent i folkeretten. En folkerettslig regel som utvider namsmyndighetenes kompetanse i saker om arrest, vil således ikke få virkning i norsk rett.¹¹ Dette følger også av legalitetsprinsippet som fastsetter at namsmyndighetene må ha hjemmel i norsk lov for å kunne be-

---

⁷ Ot.prp.nr. 51 (2004-2005) s. 253.

⁸ Ot.prp.nr. 51 (2004-2005) s. 487 – 492.

⁹ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 75.

¹⁰ Fleischer (2005) s. 359.

¹¹ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 75.

nytte tvang.¹² At tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven må tolkes med de begrensninger som følger av folkeretten har særlig betydning i forhold til namsmyndighetenes kompetanse til å beslutte og gjennomføre arrest, som behandles nedenfor i punkt 5.

2.2 Internasjonale konvensjoner om havområdene

En av hovedproblemstillingene er som nevnt norske namsmyndigheters kompetanse til å beslutte og gjennomføre arrest i boreplattformer i havområdene utenfor den norske kysten. Rammeverket for staters jurisdiksjon er fastsatt i folkeretten, som er basert på sedvanerett og internasjonale traktater og konvensjoner. Gjennom flere havrettskonferanser har FN arbeidet for en kodifisering og utvikling av sedvaneretten. På FNs første havrettskonferanse i Genève i 1958 førte dette arbeidet til at fire konvensjoner ble vedtatt. Av disse fire har Norge kun ratifisert Konvensjonen om kontinentalsokkelen. Flere store spørsmål ble imidlertid ikke løst ved konvensjonene, og arbeidet mot et internasjonalt regelverk fortsatte. Arbeidet ledet frem til Havrettskonvensjonen av 10. desember 1982 (United Nations Law of the Sea Convention), som trådte i kraft 16. november 1994. Norge ratifiserte Havrettskonvensjonen (heretter HRK) 24. juli 1996.

Havrettskonvensjonen er i dag ansett som det sentrale regelverk i havretten. I følge HRK artikkel 311 (1) går konvensjonen foran de fire konvensjonene fra 1958. HRK er på flere områder ansett for å gi uttrykk for gjeldende folkerett, men konvensjonen er ikke uttømmende, og de spørsmål som ikke reguleres av denne, er underlagt de alminnelige folkerettslige regler. De fire konvensjonene fra 1958 har fortsatt betydning for stater som ikke er parter i Havrettskonvensjonen, og ved tolkning av Havrettskonvensjonen.¹³

2.3 Arbeidet mot en internasjonal konvensjon om boreplattformer

Forsøk på å utforme et internasjonalt regelverk som regulerer forhold tilknyttet boreplattformer og andre flyttbare innretninger, ble påbegynt i 1977. CMI (Comité Maritime International) utarbeidet da et foreløpig utkast til en konvensjon om «Offshore Mobile Craft» på

---

¹² Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 75

¹³ Ruud (2011) s. 145.

konferansen i Rio de Janeiro i Brasil, også kalt «the Rio draft».¹⁴ Utkastet ble senere revidert, og på CMI konferansen i Sydney i 1994 vedtok konferansen, med sterke reservasjoner fra mange jurisdiksjoner, en revidert versjon av Rio utkastet, kalt «the Sydney draft». Utkastet var mangelfullt, og ved vedtakelsen bestemte konferansen at CMI skulle nedsette en arbeidsgruppe som skulle fortsette å utvikle en internasjonal konvensjon om offshoreenheter og relaterte forhold. En arbeidsgruppe ble etablert, og i 1998 ga denne en rapport til IMOs (International Maritime Organization) juridiske komité. Rapporten inneholdt en gjennomgang av temaet med en oversikt over de juridiske hovedproblemstillingene som burde inngå i en konvensjon.

I 2001 utarbeidet den Kanadiske maritime lovforening (Canadian Maritime Law Association) et utkast til et rammeverk for en internasjonal konvensjon om offshoreaktiviteter, som er publisert i CMIs nyhetsbrev i 2004.¹⁵

Veien mot en internasjonal konvensjon om offshoreenheter synes imidlertid vanskelig all den tid store organisasjoner som United States Maritime Law Association og andre organisasjoner i industrien har gitt uttrykk for at behovet for en slik konvensjon ikke er til stede, og at den eksisterende lovgivningen i hver enkelt stat sammen med avtalerettslige reguleringer er tilstrekkelige.¹⁶ Arbeidet synes derfor å være stilt i bero.

2.4 Spesielle bestemmelser om arrest i skip

For arrest i skip gjelder særlige regler som blant annet fremgår av sjøloven (heretter sjøl.) kapittel 4.¹⁷ Reglene i sjøl. §§ 91-97 ble innført ved lov av 11. juni 1993 nr. 77 om endringer i sjøloven m.m. (arrest i skip). De ble endret ved lov av 22. desember 1999 nr. 106 ved tilføyelse av § 97 om sikkerhetstillelse for havneavgift. Tidligere § 97 er nå § 98.

Bestemmelsene i sjøl. §§ 92, 93, 94 og 96 bygger på Den internasjonale konvensjonen om arrest i sjøgående skip, inngått i Brüssel den 10. mai 1952 (heretter arrestkonvensjonen), se

---

¹⁴ White (1999) s. 21.

¹⁵ CMI News letter (2004).

¹⁶ CMI News letter (2004) s. 2

¹⁷ Lov om sjøfarten (sjøloven) av 24. juni 1994 nr. 39.

nedenfor punkt 2.4.1. Arrestkonvensjonens regler om arrest i skip ble gjennomført i norsk rett ved transformasjon. Metoden innebærer at Norge vedtok lovbestemmelser som gjengir konvensjonsteksten i mer eller mindre bearbeidet form.¹⁸ Bestemmelsene vil i det følgende omtales som gjennomføringsbestemmelsene.

Sjøl. § 95 tilsvarende tidligere tvangsl. § 14-12, uten henvisningen til luftfartøyer.¹⁹ I sjøl. kapittel 4 har vi således to ulike regelsett som omfatter de bestemmelser som gjennomfører arrestkonvensjonen i norsk rett, og de som ikke har en slik bakgrunn. Tvisteloven og tvangsfullbyrdsloven har også spesielle bestemmelser om arrest i skip.

I følge sjøl. § 98 første ledd gjelder reglene i tvangsfullbyrdsloven og tvistelovens sjuende del om forholdet til folkeretten. Dette innebærer at sjøl. kapittel 4 også gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten, se ovenfor punkt 2.1.

2.4.1 Nærmere om arrestkonvensjonen av 1952 og arrestkonvensjonen av 1999

Arrestkonvensjonen 1952 ble vedtatt den 10. mai 1952 på den 9. diplomatiske sjørettskonferanse i Brussel og er i dag ratifisert av 77 stater.²⁰

Norges tiltrædelse av arrestkonvensjonen var en følge av at Norge ratifiserte Luganokonvensjonen av 16. september 1988 om domsmyndighet og fullbyrdsing av dommer i sivile og kommersielle saker. Luganokonvensjonen av 1988 regulerer ikke domsmyndighet i saker der det er tatt arrest i skip og står tilbake for andre konvensjoner som inneholder avvikende regler for særskilte områder jf. artikkel 57 (1). I stedet forutsatte Luganokonvensjonen at alle konvensjonsstatene tiltrådte arrestkonvensjonen.²¹

Arrestkonvensjonen betraktes som en minimumskonvensjon som stiller visse minstekrav til nasjonal rett, og er ikke til hinder for at konvensjonsstatene lar sine konvensjonstilpassede regler gjelde for innretninger som ikke omfattes av konvensjonen.²² Konvensjonens formål

---

¹⁸ Eckhoff (2001) s. 287

¹⁹ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 23.

²⁰ UNCTAD (2011).

²¹ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 3.

²² Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 17.

er å innføre ensartede regler om arrest i skip i konvensjonstatene. I denne sammenheng var det vesentlig å begrense de privatrettslige krav som kunne tjene som grunnlag for arrest i skip. For en nærmere redegjørelse av konvensjonens regler vises det til Ot. prp. nr. 88 (1992-1993).

En ny konvensjon om arrest i skip ble vedtatt i Genève 12. mars 1999. Arrestkonvensjonen 1999 tar sikte på å harmonisere og oppdatere regelverket i konvensjonsstatene. Konvensjonen trådte i kraft 14. september 2011, etter at det nødvendige antallet stater hadde ratifisert konvensjonen.²³ Norge har signert arrestkonvensjonen av 1999, men har ikke ratifisert den.

2.5 Forholdet mellom de alminnelige bestemmelser om arrest og de spesielle bestemmelser om arrest i skip

Forholdet mellom de alminnelige regler om arrest i tvisteloven kapittel 32 og 33 og sjøl. kapittel 4 er blant annet regulert i tvl. § 32-3 første ledd. Det følger av bestemmelsen at for arrest i skip gjelder også reglene i sjøl. kapittel 4. I tillegg gir sjøl. § 98 reglene i tvangsfullbyrdsloven og tvistelovens sjuende del anvendelse på de spørsmål som ikke er særlig regulert i sjøl. kapittel 4. Sjøl. § 98 gir en oppregning av hvilke forhold tvangsfullbyrdsloven og tvisteloven skal regulere. Oppregningen er ikke uttømmende og omfatter følgende:²⁴

- « - *forholdet til folkeretten og utenlandske statsskip og andre utenlandske skip,*
- *saksøkers kostnadsansvar og erstatningsansvar og rettens adgang til å pålegge saksøker å stille sikkerhet for mulig erstatningsansvar,*
- *vilkårene for arrest,*
- *behandlingen av arrestbegjæringen,*
- *rettsvirkninger av arrest.* »

---

²³ Arrestkonvensjonen av 1999 er pr. 21.11.2013 tiltrådt av Albania, Algerie, Benin, Bulgaria, Ecuador, Estland, Latvia, Liberia, Spania og Syria.

²⁴ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 24.

Skipsarrestreglene i sjøl. kapittel 4 er derfor ikke et uavhengig regelsett, men må suppleres av reglene i tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven.

Som nevnt inneholder også sjøl. kapittel 4 to ulike regelsett. Sjøl. § 91 regulerer virkeområdet til skipsarrestreglene i sjøl. kapittel 4. I følge § 91 annet ledd er gjennomføringsbestemmelsene i §§ 92, 93, 94 og 96 gitt et snevrere virkeområde, og kommer ikke til anvendelse i situasjoner som nevnt i bokstav a til d. Dette innebærer at arrest i skip som ikke er registreringspliktige etter sjøl. § 11 annet ledd ikke omfattes av gjennomføringsbestemmelsene jf. bokstav a. Det samme gjelder arrest som ikke innebærer at skipet holdes tilbake etter reglene i sjøl. § 95 annet ledd jf. bokstav b. I følge bokstav c gjelder gjennomføringsbestemmelsene ikke for arrest som begjæres etter at det foreligger tvangsgrunnlag for kravet etter tvangsl. § 4-1 annet ledd. Endelig bestemmer bokstav d at de konvensjonsbaserte reglene ikke gjelder ved arrest til sikring av offentligrettslige krav eller offentlige vedtak, slik at kun privatrettslige krav omfattes av gjennomføringsbestemmelsene. Dette innebærer at i de tilfeller der sjøl. §§ 92, 93, 94 og 96 ikke kommer til anvendelse vil de alminnelige regler om arrest i skip i §§ 95, 97 og 98 gjelde, dersom arresten faller inn under virkeområdet til sjøl. § 91 første og tredje ledd.

Tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven har som nevnt også egne bestemmelser som bare får anvendelse ved arrest i skip. Som følge av de ulike regelsettene har man ved arrest i boreplattformer derfor tre mulige regelsett som kan komme til anvendelse:²⁵

For det første kan de konvensjonsbaserte reglene og de alminnelige regler for arrest i skip i sjøl. kapittel 4 komme til anvendelse. I tillegg kommer bestemmelsene for skip i tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven, som suppleres av de alminnelige regler om arrest i tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven, forutsatt at ingen av unntakene i sjøl. § 91 annet ledd gjelder.

---

²⁵ Falkanger (2000) s. 4.

For det andre, dersom et av unntakene i § 91 annet ledd kommer til anvendelse, regulerer de alminnelige bestemmelsene i sjøl. §§ 95, 97 og 98 arresten, i tillegg til reglene i tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven, og de spesielle bestemmelser som gjelder skip.

For det tredje kan arresten kun være regulert av de alminnelige reglene i tvisteloven kapittel 32 og 33 og tvangsfullbyrdelsesloven, uten de spesielle bestemmelser som gjelder skip.

Hvilket regelsett som kommer til anvendelse vil være avhengig av om innretningen er et «skip», slik begrepet skal forstås i det enkelte regelsett. I tillegg vil unntakene i sjøl. § 91 annet ledd være avgjørende for hvorvidt reglene som gjennomfører arrestkonvensjonen i norsk rett kommer til anvendelse.

3 Hvilke bestemmelser kommer til anvendelse ved arrest i boreplattform

3.1 Innledning

Problemstillingen er hvilke av de ovenfor nevnte regelsett som kommer til anvendelse ved arrest i boreplattform. Dette er et spørsmål om arrest i boreplattformer inngår i det enkelte regelsetts rettslige virkeområde.

Først drøftes de alminnelige regler om arrest i skip i sjøl. kapittel 4, herunder §§ 95, 97 og 98. Videre vurderes reglene i §§ 92, 93, 94 og 96 som gjennomfører arrestkonvensjonen 1952 i norsk rett. Deretter gjennomgås de spesielle reglene for skip i tvisteloven kapittel 32 og 33 og tvangsfullbyrdelsesloven. For å avgjøre når de ulike regelsett kommer til anvendelse på boreplattformen, behandles tilslutt problemstillingen om når i byggeprosessen egenskapen å være en boreplattform oppstår og når den opphører. Fremstillingen er begrenset til å vurdere hvorvidt boreplattformer omfattes av reglenes virkeområde, slik at deres anvendelse på andre innretninger ikke drøftes i denne sammenheng.

3.2 De alminnelige bestemmelser i sjøloven kapittel 4

I følge sjøl. § 91 gjelder reglene om arrest i sjøl. kapittel 4 ved arrest i «skip» etter tvisteloven kapittel 32 og 33. Spørsmålet om boreplattformer omfattes av begrepet «skip» i sjøl. § 91 første ledd er løst i sjøl. § 507. Sjøl. § 507 annet ledd bestemmer at boreplattformer og

liknende flyttbare innretninger, dersom nærmere angitte vilkår er oppfylt, skal anses som skip i forhold til reglene i kapittel 4.

Sjøl. § 507 annet ledd gir en rekke av sjølovens kapitler tilsvarende anvendelse på boreplattformer. Bakgrunnen for bestemmelsen er å finne i NOU 1976:59 «Privatrettslige regler for borefartøyer». På tidspunktet da Sjølovskomiteens arbeid med utredningen tok til i 1974, var en rekke spørsmål om boreplattformer og deres virksomhet uløst i lovgivningen. Norsk petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen var i rask utvikling og den daværende rettstilstand ble ansett som utilfredsstillende av lovgiver.²⁶

Sjølovskomiteen foretok en grundig drøftelse av hvorvidt de samme regler som gjelder for skip også skulle gjelde for boreplattformer. I denne sammenheng ble særlig likheter og forskjeller mellom de to i innretningene diskutert.²⁷ For detaljene i vurderingen vises det til den nevnte kilde.

Sjølovskomiteens konklusjon var at sjøloven og andre lovers regler om skip og deres anvendelse på boreplattformer ikke kunne avgjøres generelt, de enkelte reglene måtte vurderes spesielt for å se hvor godt de passet.²⁸ En vurdering av de enkelte reglene i sjøloven ble foretatt og resulterte i den daværende sjøl. § 371, som ga en rekke av sjølovens bestemmelser tilsvarende anvendelse på boreplattformer.

Reglene om arrest i skip i sjøl. kapittel 4 kom som nevnt inn ved lov av 11. juni 1993 nr. 77. Ved utarbeidelse av ny sjølov, som ble vedtatt 24. juni 1994, fremgår det av forarbeidene at også kapittel 4 skulle omfattes av henvisningen i sjøl. § 507, som erstatter den tidligere sjøl. § 371.²⁹

Vilkårene som må være oppfylt for at innretningen skal betraktes som et skip fremgår av § 507 første ledd. Det må for det første dreie seg om «[b]oreplattformer og liknende flyttbare innretninger». Ordlyden «liknende flyttbare innretninger» tilsier at boreplattformen også

---

²⁶ NOU 1976:59 s. 5.

²⁷ NOU 1974:59 s. 15-16.

²⁸ NOU 1974:59 s. 16.

²⁹ Ot.prp.nr. 55 (1993-1994) s. 20.

må være flyttbar. Det settes dermed en grense mot faste innretninger. At faste innretninger ikke omfattes av bestemmelsen støttes av NOU 1976:59 s. 29, som fastslår at det er satt som vilkår at innretningene er flyttbare. Formuleringen muliggjør at også nye flyttbare innretninger omfattes av bestemmelsen, så lenge de har en viss likhet med boreplattformer. I følge forarbeidene ligger det først og fremst i uttrykket «liknende innretninger», at innretningen må ha en betydelig størrelse og verdi.³⁰

For det andre må innretningene ikke anses som «skip». For innretninger som anses som skip gjelder allerede sjølovens bestemmelser. De ville således ha blitt gjenstand for dobbeltregulering dersom de også skulle omfattes av § 507.³¹

For det tredje må boreplattformen «brukes til undersøkelse etter eller utnyttning, lagring, eller transport av undersjøiske naturforekomster eller til hjelp i slik virksomhet». Dette gjelder de fleste operasjoner tilknyttet petroleumsvirksomhet, men også eventuelle fremtidige spesialinnretninger som kan utvinne andre typer naturforekomster vil være omfattet av bestemmelsen.³²

Sjøl. §§ 95, 97 og 98 kommer dermed til anvendelse på boreplattformer som brukes til undersøkelse eller utnyttning mv. av undersjøiske naturforekomster, jf. § 91 første ledd jf. § 507 første og annet ledd. Sjøl. kapittel 4 må imidlertid som nevnt suppleres av bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven og tvisteloven.

Videre fastsetter sjøl. § 91 tredje ledd at sjøl. kapittel 4 ikke kommer til anvendelse ved arrest som er begrenset til last, frakt, brensel eller del av skip. Sjøl. kapittel 4 er dermed begrenset til arrest som omfatter boreplattformen i sin helhet.

3.3 Gjennomføringsbestemmelsenes i sjøloven kapittel 4

Problemstillingen i det følgende er om gjennomføringsbestemmelsene i sjøl. kapittel 4 kommer til anvendelse på boreplattformer. Bestemmelsene bygger som nevnt på arrestkon-

---

³⁰ NOU 1974:59 s. 29.

³¹ NOU 1974:59 s. 28.

³² NOU 1974:59 s. 29.

vensjonen 1952, som er gjennomført i norsk rett ved transformasjon. Der denne metoden er brukt vil den norske teksten gjelde som norsk lov. Konvensjonen vil imidlertid være et av lovens forarbeider som det er særlig grunn til å legge vekt på.³³ Dette både fordi man slik best realiserer konvensjonens formål om å skape ensartede regler, og fordi man har en folkerettslig plikt til å innrette seg etter konvensjonen.

Spørsmålet om betydningen av Norges folkerettslige forpliktelser ved tolkning av en norsk lovbestemmelse er flere ganger behandlet i Høyesterett. Som eksempel kan nevnes Rt. 2000 s. 1811 (Finanger I). Saken gjaldt krav om erstatning etter bilansvarsloven og oppgjør under ulykkesforsikringen for passasjer som ble varig skadet da en personbil med en alkoholpåvirket fører kjørte utenfor veien. Sentralt i saken sto spørsmålet om det var motstrid mellom bilansvarsloven § 7 tredje ledd bokstav b og tre direktiver om motorvognforsikring i EØS-retten.³⁴ Selv om dommen på flere punkter skiller seg fra spørsmålet i denne fremstillingen, vil Høyesteretts metode, slik den fremgår av dommen, bli fulgt i nærværende fremstilling. Dette innebærer at det først tas stilling til innholdet i den norske regel, for deretter å fastlegge de folkerettslige kravene til norsk rett.³⁵ At en slik metode også skal legges til grunn ved tolkning av bestemmelsene som gjennomfører arrestkonvensjonen i norsk rett støttes av Rt. 2011 s. 852. En sentral problemstilling i saken var om henvisningen til tvangsl. § 4-1 første ledd i sjøl. § 91 annet ledd bokstav c, var i tråd med arrestkonvensjonen. Førstvoterende tok utgangspunkt i den norske lovbestemmelse og stilte deretter spørsmålet om den norske bestemmelsen gjenspeilet konvensjonen på korrekt vis.³⁶

---

³³ Eckhoff (2001) s. 289.

³⁴ Rt. 2000 s. 1811.

³⁵ En slik fremgangsmåte er kritisert i Arnesen (2009) s. 66 flg. Begrunnelsen er at man ved denne fremgangsmåten vil mangle relevant informasjon ved slutningen av hva som følger av den norske rettsregel. Selv om dette har gode grunner for seg, kan det som motargument sies at den første fremgangsmåte tydeliggjør at det er de norske rettskildene som er utgangspunktet for tolkningen av norsk rett. En videre drøftelse av dette vil falle utenfor rammene for denne fremstillingen.

³⁶ Rt. 2011 s. 852 (27).

Det første spørsmålet er dermed hva som følger av norsk rett. Sjøl. § 91 annet ledd fastsetter at §§ 92, 93, 94 og 96 ikke gjelder for de tilfeller som fremgår av bokstav a til d. Med dette er gjennomføringsbestemmelsenes virkeområde særlig regulert, slik at den generelle henvisning i sjøl. § 507 annet ledd, om at sjøl. kapittel 4 kommer til anvendelse på boreplattformer, må forstås med de begrensninger som følger av særreguleringene i sjøl. § 91 annet ledd. Dersom gjennomføringsbestemmelsene skal komme til anvendelse på boreplattformer må dette være fastsatt i bokstav a til d i sjøl. § 91 annet ledd.

Sjøl. § 91 annet ledd bokstav a innebærer at registreringsplikt etter § 11 annet ledd er et vilkår for at de nevnte bestemmelser skal komme til anvendelse på innretningen. Dette betyr at sjøl. § 92, 93, 94 og 96 kun får anvendelse på skip som er registreringspliktige etter sjøl. § 11 annet ledd, herunder skip med største lengde 15 meter eller mer. Registreringsplikt for boreplattformer følger av § 507 første ledd, se nedenfor punkt 3.4. Ordlyden i sjøl. § 91 annet ledd bokstav a tilsier dermed at boreplattformer ikke omfattes av reglene.

Ved omtale av de innretninger gjennomføringsbestemmelsene skal komme til anvendelse på, tar forarbeidene utgangspunkt i begrepet skip slik uttrykket er forstått i arrestkonvensjonen.³⁷ Arrestkonvensjonen er i dens tittel og fortale begrenset til å gjelde «sjøgående skip», uten en nærmere definisjon av begrepet. I fravær av en definisjon legger forarbeidene til grunn at begrepet skal forstås i overensstemmelse med andre sjølovskonvensjoner der tilsvarende uttrykk er benyttet, slik at begrepet omfatter «fartøy som regelmessig er havgående».³⁸ Videre vises det til at skipsbegrepet i norsk rett, slik det er drøftet i NOU 1976:59 s. 14 flg., samsvarer i det store og det hele med skipsbegrepet i de internasjonale sjørettskonvensjonene, likevel slik at norsk rett har et noe videre skipsbegrep. Det påpekes i forarbeidene at konvensjonen ikke er til hinder for at de norske gjennomføringsreglene også får anvendelse på innretninger som ikke direkte er regulert av konvensjonen.³⁹ For å unngå en uheldig komplisering av regelverket ble «den vanlige forståelsen av begrepet «skip» i norsk sjørett» lagt til grunn, slik at gjennomføringsbestemmelsene kommer til anvendelse på skip

---

³⁷ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 17.

³⁸ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 6.

³⁹ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 6.

generelt uten hensyn til om de er sjøgående, og uten hensyn til skipets nasjonalitet.⁴⁰ Departementet fant likevel grunn til å unnta fritidsbåter, og foreslo derfor at gjennomføringsbestemmelsene ikke skulle gjelde for skip som ikke er registreringspliktige etter sjøl. § 11 annet ledd. Selv om skipsbegrepet er videre i norsk sjøfartslovgivning, fremgår det av den nevnte NOU 1976:59 s. 14 flg. at begrepet ikke omfatter boreplattformer. At skipsbegrepet slik det er forstått i norsk sjørett skal legges til grunn, kan derfor sies å innebære en avgrensning mot at boreplattformer omfattes av gjennomføringsbestemmelsene. Forarbeidene nevner heller ikke at boreplattformer skal være innenfor bestemmelsenes anvendelsesområde.

Dersom det hadde vært lovgivers mening at gjennomføringsbestemmelsene også skulle omfatte boreplattformer, er det bemerkelsesverdig at bestemmelsenes anvendelse på innretningene ikke er omtalt i forarbeidene. Som tidligere nevnt er NOU 1976:59 en utredning om privatrettslige regler for borefartøyer. Skulle gjennomføringsreglene også få anvendelse på boreplattformer, vil det derfor vært naturlig å knytte noen bemerkninger til dette ved omtale av utredningen i Ot.prp. nr. 88 (1992-1993). Dette er imidlertid ikke gjort ved drøftelsen av hvilke skip som bør være omfattet av gjennomføringsbestemmelsene.⁴¹ Ved tiltrædelsen av konvensjonen er det på denne bakgrunn kun gitt uttrykk for at gjennomføringsbestemmelsene skulle få anvendelse på skip som er registreringspliktige etter sjøl. § 11 annet ledd.

Spørsmålet er dermed hvorvidt dette er i tråd med Norges folkerettslige forpliktelser etter arrestkonvensjonen 1952.

Wien-konvensjonen om traktatretten av 1969 angir utgangspunktet for tolkning av internasjonale konvensjoner. Norge har ikke ratifisert konvensjonen, men dens regler om traktat-tolkning i artikkel 31 til 33 er ansett å gi uttrykk for folkerettslig sedvanerett som Norge er bundet av.⁴² I følge artikkel 31 (1) skal man ved tolkning av konvensjoner ta utgangspunkt

---

⁴⁰ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 17.

⁴¹ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 17.

⁴² Arnesen (2009) s. 23.

i den naturlige forståelse av konvensjonens ordlyd, i dens kontekstuelle sammenheng og i lys av dens gjenstand og formål. Skal en spesiell forståelse av et ord i konvensjonen legges til grunn, må det kunne etableres at partene hadde en slik hensikt, jf. artikkel 31 (4). Hvis konvensjonens tekst er tvetydig kan dens forarbeider og de omstendigheter som forelå da konvensjonen ble vedtatt, være relevant ved avgjørelsen av ordlydens innhold jf. artikkel 32.

I de tilfellene der konvensjonen finnes i flere språk som begge er likeverdige utgaver av konvensjonen, skal alle versjonene anses som like autoritative ved tolkningen av dens ordlyd, og de skal presumeres å ha det samme meningsinnhold jf. artikkel 33 (1) og (3). Arrestkonvensjonen 1952 ble vedtatt i engelsk og fransk tekst, som likeverdige tekster, slik at begge versjonene må anses som like autoritative.

Arrestkonvensjonen inneholder som nevnt, ingen definisjon av skipsbegrepet. Veiledningen konvensjonen gir er å finne i tittelen «the International Convention for the unification of certain rules relating to the arrest of sea-going ships». Dette indikerer at konvensjonen er begrenset til å omfatte «sea-going ships». Begrepet er imidlertid kun gjentatt i dens fortale og er ikke tatt i bruk i selve konvensjonsteksten som både anvender uttrykket «ship» og «vessel», ved angivelse av innretningen konvensjonen skal regulere. I den franske teksten er begrepet «navire» anvendt i hele konvensjonen, slik at begrepene «ship» og «vessel» må anses å være synonymmer. Når konvensjonen omtaler innretningen den skal regulere, er det således utelukkende begrepet skip eller tilsvarende som er brukt. Rent språklig er skip noe annet enn boreplattformer. Det kan derfor hevdes at dersom begrepet også skal omfatte boreplattformer, vil dette innebære at man gir uttrykket et spesielt innhold. Skal en slik forståelse legges til grunn, må det kunne etableres at partene hadde en slik hensikt jf. Wienkonvensjonen artikkel 31 (4).

Konvensjonens formål kan være egnet til å belyse partenes hensikt ved vedtakelse av konvensjonen. Formålet fremgår av fortalen, som uttrykker at konvensjonen fastsetter «ensartede regler om arrest i sjøgående skip». Begrunnelsen for at begrepet sjøgående skip ble valgt, kan ha sammenheng med at det ved slike fartøyer er et særlig trekk ved deres virksomhet at de forflytter seg mellom stater og dermed ulike jurisdiksjoner. Det kan derfor ha

vært et mål å innføre like regler for muligheten til å ta arrest i skip for å etablere forutberegnelighet for skipenes eiere og kreditorene, uavhengig av hvilken stat skipet befinner seg i. Også boreplattformer forflytter seg mellom ulike stater, selv om dette er en mindre fremtredende del av deres virksomhet. Å innføre ensartede regler for disse innretningene i konvensjonstatene kan derfor ha gode grunner for seg. På den annen side tilsier hensynet til ensartethet at man ved tolkning av konvensjonen bør holde seg tett opptil konvensjonens ordlyd, fordi den er det eneste sikre felles grunnlag konvensjonsstatene har å bygge på.⁴³

Videre har konvensjonen særlig hatt som formål å begrense adgangen til å ta arrest i skip.⁴⁴ Dette ble gjennomført ved å innføre begrepet «sjørettslige krav» som uttømmende angir de typer krav som kan tjene som grunnlag for arresten. Den begrensede adgangen til å ta arrest i skip som følger av konvensjonen, tilsier at det må foreligge holdepunkter for at dette også skal gjelde for boreplattformer.

Ses begrepet skip i dens kontekstuelle sammenheng, kan det påpekes at for de sjørettslige krav som kan tjene som grunnlag for arrest i konvensjonens artikkel 1 (1), er dette først og fremst krav som oppstår i forbindelse med den virksomhet skip driver. Dette gjelder særlig artikkel 1 (1) bokstav e om krav i forbindelse med avtale ved certeparti eller på annen måte transport av gods med skip. På den annen side kan flere av kravene også oppstå i forbindelse med virksomheten til boreplattformer, f.eks. krav på grunnlag av skade forårsaket av skip ved sammenstøt eller på annen måte etter artikkel 1 (1) bokstav a. Ses kravene i sammenheng tilsier imidlertid dette at det først og fremst er skip og deres virksomhet, statene har hatt i tankene ved utforming av konvensjonen. Dette støttes av forarbeidene til konvensjonen, som ikke nevner konvensjonens anvendelse på boreplattformer.⁴⁵

På tidspunktet for vedtakelse av konvensjonen i 1952 var omfanget av innretninger som befant seg på havet et ganske annet enn dagens virkelighet. For statene som var med på å utforme og tiltre konvensjonen, kan deres forståelse av skipsbegrepet derfor ha vært klar og

---

⁴³ Eckhoff (2001) s. 291.

⁴⁴ Falkanger (2000) s. 13.

⁴⁵ Travaux Préparatoires of the 1910 Collision Convention and of the 1952 Arrest Convention.

således ikke gi grunnlag for noen videre drøftelse av dets innhold. Selv om boreplattformer i dag er mer utbredt enn på 1950-tallet, var de i bruk i offshore virksomhet.⁴⁶ Den første flyttbare boreplattformen ble imidlertid bygget i 1954.⁴⁷ Det kan derfor vanskelig ha vært uttrykkelig vurdert om konvensjonen også skulle komme til anvendelse på slike innretninger.

I teorien er det anført argumenter for at boreplattformer skal omfattes av konvensjonen. En tilnærmingstype som er valgt av Berlingieri er å benytte tre kriterier for å avgjøre hvilke innretninger som omfattes av begrepet skip.⁴⁸ For det første kan farvann skipet seiler i eller er ment å seile i gi veiledning. For det andre kan størrelsen og andre karakteristikker ved skipet være relevant. For det tredje kan skipets tilsiktede bruksområde tillegges betydning ved vurderingen. I tilknytning til drøftelsen om innretningens struktur viser Berlingieri til det faktum at i noen sjørettslige konvensjoner er innretningen som skal reguleres, direkte begrenset til å gjelde visse typer skip i selve konvensjonsteksten. Når en slik begrensning ikke er foretatt i arrestkonvensjonen, tilsier dette at konvensjonen kommer til anvendelse på boreplattformer og en rekke andre innretninger på havet.⁴⁹

Denne slutning samsvarer imidlertid i liten grad med de retningslinjer for tolkning av internasjonale konvensjoner som fremgår av Wien-konvensjonen. Selv om partene ikke begrenset de innretninger konvensjonen har til hensikt å regulere utover å benytte begrepet «skip», må dette i seg selv anses som en begrensning. Som nevnt vil det å tolke skipsbegrepet slik at det også omfatter boreplattformer, være å tillegge begrepet en spesiell betydning som krever at det må etableres at partene hadde en slik hensikt. Der det ikke kan etableres en slik hensikt, vil ordlyden i tråd med den naturlige forståelse, dens kontekstuelle

---

⁴⁶ Petrowiki (2013).

⁴⁷ NOU 1976:59 s. 6

⁴⁸ Berlingieri (2011) kap. 20.

⁴⁹ Berlingieri (2011) kap. 20, punkt 20.12. Samme konklusjon er fremholdt av Rainey (2012), men med en annen begrunnelse. Hans tilnærming til spørsmålet er først og fremst hvordan skipsbegrepet er tolket i engelsk og det engelske samveldets rettspraksis.

sammenheng og i lys av dens gjenstand og formål, være avgjørende ved tolkningen jf. Wien-konvensjonen artikkel 31 (1).

Konvensjonspraksis vedrørende spørsmålet om boreplattformer eller lignende innretninger er omfattet av skipsbegrepet, er sparsom. Så vidt jeg kan se er ikke spørsmålet behandlet i Norge eller de nordiske landene som også har tiltrådt konvensjonen. En avgjørelse fra Scotland, som også har tiltrådt arrestkonvensjonen, tar imidlertid opp spørsmålet om arrest i en halvt nedsenkbar boreplattform ved navn «Sovereign Explorer», og hvorvidt denne er å anse som et «skip» i relasjon til the Administration of Justice Act 1956 Section 48, som gjennomfører arrestkonvensjonen i Scotland.⁵⁰ Retten konkluderte med at boreplattformen var et skip. I dens begrunnelse vises det først til Berlingieri, og hans synspunkt om at boreplattformer omfattes av skipsbegrepet i arrestkonvensjonen. Det ble imidlertid lagt større vekt på at rettspraksis i land som er en del av det engelske samveldet, også trakk i samme retning.⁵¹

At medlemsstatenes praksis kan være en relevant faktor ved tolkning av arrestkonvensjonen er fastslått i Wien-konvensjonen artikkel 31 (3) bokstav b. Selv om «practice» i Wien-konvensjonens forstand skal forstås vidt, stilles det krav til at alle medlemsstatene har tilsluttet seg en slik rettsoppfatning som praksisen gir uttrykk for, enten passivt eller ved aktivt å ha innrettet seg etter denne.⁵² En slik innrettelse foreligger ikke ved en stats nasjonale domstols praksis, og vil således i ikke være omfattet av Wien-konvensjonen.⁵³ Den nevnte avgjørelse kan derfor ikke tillegges betydning, i den forstand at den med bindende virkning for de andre konvensjonsstatene fastsetter arrestkonvensjonens anvendelse på halvt nedsenkbare boreplattformer.

Det er få holdepunkter i konvensjonsteksten slik den ble forhandlet og vedtatt, som tilsier at det var en felles forståelse i konvensjonsstatene for at konvensjonen også regulerer arrest i

---

⁵⁰ Global Marine Drilling Company v. Triton Holdings Limited A26/9/99.

⁵¹ Begrunnelsen er kommet til uttrykk i en opinion skrevet av Lord Marnoch, A26/9/99.

⁵² Arnesen (2009) s. 33.

⁵³ Arnesen (2009) s. 34.

boreplattformer. Konvensjonens ordlyd, formålet og den kontekstuelle sammenheng trekker også i retning av at en slik forståelse ikke kan utledes av konvensjonen. Arrestkonvensjonen oppstiller dermed ikke et krav til at slike innretninger må omfattes av de norske gjennomføringsbestemmelsene, for å være i tråd med konvensjonen.

Etter dette gir den norske lovteksten i sjøl. § 91 annet ledd bokstav a kun uttrykk for at gjennomføringsbestemmelsene får anvendelse på registreringspliktige skip etter sjøl. § 11 annet ledd. Henvisningen til sjøl. § 11 annet ledd, innebærer som nevnt en avgrensning mot at boreplattformer omfattes av gjennomføringsbestemmelsene. Dette synspunktet støttes av forarbeidene som gir uttrykk for at lovgivers intensjon ved utforming av reglene, var at deres anvendelsesområde kun gjaldt registreringspliktige skip etter sjøl. § 11 annet ledd. Å gi gjennomføringsbestemmelsene anvendelse på slike skip er også i tråd med Norges folkerettslige forpliktelser etter arrestkonvensjonen. Konklusjonen er dermed at boreplattformer ikke omfattes av gjennomføringsbestemmelsene i sjøl. §§ 92, 93, 94 og 96.⁵⁴

Dette har først og fremst betydning for hvilke krav som kan danne grunnlag for arrest. Arrestkonvensjonen oppstiller en uttømmende liste over de sjørettslige krav som kan tjene som grunnlag for arrest jf. artikkel 1 (1), som fremgår av sjøl. § 92. Når de konvensjonsbaserte reglene ikke kommer til anvendelse ved arrest i boreplattform, vil kun de begrensninger som fremgår av tvisteloven og tvangsfullbyrdsesloven gjelde. Dette innebærer at i utgangspunktet kan pengekrav av enhver art danne grunnlag for arrest i boreplattform, se nedenfor punkt 4.2.

3.4 De spesielle bestemmelsene om skip i tvisteloven og tvangsfullbyrdsesloven

Tvisteloven og tvangsfullbyrdsesloven inneholder spesielle regler om arrest i skip. Spørsmålet er om de spesielle reglene for arrest i skip i tvisteloven og tvangsfullbyrdsesloven kommer til anvendelse på boreplattformer.

---

⁵⁴ I samme retning Falkanger (2000) s. 16.

I tvl. § 32-3 tredje ledd er reglene for skip gitt tilsvarende anvendelse på «flyttbare innretninger som ikke er skip, men som kan registreres i norsk skipsregister eller tilsvarende utenlandske registre». Bestemmelsen i § 32-3 tredje ledd samsvarer med tvangsl. § 1-8 annet ledd som definerer skip i tvangsfullbyrdelsesloven.⁵⁵ Da reglene om midlertidig sikring ble flyttet fra tvangsfullbyrdelsesloven til tvisteloven ble det nødvendig å gjenta tilsvarende definisjon i tvisteloven. Endringen innebar ikke en realitetsendring av reglene, slik at forarbeidene til tvangsfullbyrdelsesloven er relevante ved vurderingen av tvl. § 32-3 tredje ledd.

En naturlig forståelse av ordlyden i § 32-3 tredje ledd tilsier at det må dreie seg om en bevegelig innretning. Ordlyden stiller ikke krav til hvordan forflytningen må forløpe, slik at det ikke kan settes som vilkår at innretningen har et eget fremdriftsmaskineri, så lenge den har egenskapen å kunne flytte på seg. Tilsvarende bestemmelse i tvangsl. § 1-8 kom inn som følge av Sjølovskomiteens arbeid i den nevnte NOU 1976:59. Komiteen foreslo å utvide anvendelsesområdet for arrest i skip i tvangsfullbyrdelsesloven 1915 til også å omfatte andre flyttbare innretninger enn skip, herunder flyttbare boreplattformer.⁵⁶ Det kan dermed fastslås at «flyttbare innretninger som ikke er skip» omfatter flyttbare boreplattformer.

Videre settes det som vilkår at innretningen kan registreres jf. § 32-3 tredje ledd. Forarbeidene fremhever at utvidelsen gir en kortfattet fellesbetegnelse både for tradisjonelle skip og for andre flyttbare innretninger, som er av en slik art og størrelse at de kan registreres i norsk skipsregister eller i tilsvarende utenlandsk skipsregister.⁵⁷ Spørsmålet er dermed om flyttbare boreplattformer kan registreres i norsk skipsregister eller tilsvarende utenlandske skipsregistre?

Sjøloven § 507 første ledd oppstiller en plikt til registrering i norsk skipsregister for boreplattformer der eierforholdet er som nevnt i sjøl. § 4 første ledd, og eieren ikke har latt innretningen registrere i et annet lands register. I følge lov om norsk internasjonalt skipsregis-

---

⁵⁵ Ot.prp.nr. 51 (2004-2005) s. 489.

⁵⁶ NOU 1976: 59 s. 48.

⁵⁷ Ot.prp.nr. 65 (1990 – 1991) s. 77.

ter § 1 har boreplattformer registreringsrett i norsk internasjonalt skipsregister når de ikke er innført i annet lands register og oppfyller vilkårene i NIS-loven § 1 punkt 1, 2 eller 3.⁵⁸ Vilkårene vil ikke gjennomgås nærmere, da det i denne sammenheng er tilstrekkelig å fastslå at det både foreligger en registrerings plikt og rett for boreplattformer.

Boreplattformer er dermed flyttbare innretninger som kan registreres i norsk skipsregister, og omfattes således av skipsdefinisjonen i tvangsl. § 1-8 annet ledd og tvl. § 32-3 tredje ledd. De spesielle reglene tilknyttet arrest i skip i tvisteloven og tvangsfullbyrdselsesloven får dermed anvendelse på boreplattformer.

3.5 Når oppstår og opphører boreplattformen

Ved arrest i boreplattformer er det av betydning å fastslå når egenskapen å være en boreplattform inntreffer og opphører. Dette er nødvendig for å avgjøre når det enkelte regelsett kommer til anvendelse på innretningen. Svaret vil være avhengig av hvilke regler det dreier seg om. Verken tvisteloven, tvangsfullbyrdselsesloven eller de alminnelige bestemmelser om arrest i skip i sjøl. kapittel 4 har bestemmelser som direkte avgjør når boreplattformen oppstår eller opphører. Sjøl. § 507 om flyttbare boreplattformer besvarer heller ikke spørsmålet.

For skip er spørsmålet generelt avgjort ved muligheten for registrering eller slettelse i skipsregisteret.⁵⁹ Disse reglene fremgår av sjøl. kapittel 2, som er gitt tilsvarende anvendelse på boreplattformer i sjøl. § 507 annet ledd. Å la tidspunktet for muligheten til registrering av innretningen har gode grunner for seg. Dette gir en nødvendig klarhet for å avgjøre når en rekke bestemmelser skal få anvendelse på innretningen, og sikrer dermed både eieren av innretningen og berørte tredjepersoner forutberegnelighet med hensyn til innrettelse etter det aktuelle lovverket. At muligheten for registrering i skipsregisteret skal være det avgjørende tidspunkt for når arrestbestemmelsene i tvisteloven og tvangsfullbyrdselsesloven kommer til anvendelse på boreplattformen, støttes også av ordlyden i tvl. § 32-3 tredje ledd

---

⁵⁸ Lov om norsk internasjonalt skipsregister av 12. juni 1987 nr. 48.

⁵⁹ Falkanger (2010) s. 27.

og tvangsl. § 1-8 annet ledd. Begge bestemmelsene setter som vilkår at innretningen «kan» registreres i et skipsregister.

Når det gjelder spørsmålet om når boreplattformen oppstår åpner sjøl. § 32 for registrering av skip under bygging i skipsbyggingsregisteret. På et tidspunkt må arbeidet sies å ha nådd så langt at innretningen må innføres i skipsregisteret. Dette tidspunktet er i sjøl. § 32 første ledd angitt til «når skipet leveres fra verkstedet, eller, dersom verkstedet har bygd for egen regning, når skipet settes i fart». Skipet må da slettes i skipsbyggingsregisteret og kan registreres i skipsregisteret.

Når boreplattformen opphører vil naturlig være når den fysisk går tapt enten ved at den synker på så dypt vann at det ikke vil være mulig å berge den, eller ved brann, eksplosjon eller opphugging. Etter sjøl. § 28 første ledd skal innretningen i slike tilfeller slettes i skipsregisteret.

4 Alminnelige vilkår for arrest

4.1 Innledning

De alminnelige vilkår for arrest fremgår hovedsakelig av tvisteloven kapittel 32 og 33. Visse regler som gjelder ved arrest i boreplattform fremgår av sjøl. § 95. Bestemmelsens første ledd inneholder regler om kompetent norsk namsmyndighet og gjennomføring av arrest i boreplattform, og gjennomgås nedenfor under punkt 5. Sjøl. § 95 annet og tredje ledd gir regler om rådighetsbegrensninger som følge av arrest i boreplattform, og vil redegjøres for under punkt 6.

Som nevnt fremgikk bestemmelsene i tvisteloven kapittel 32 og 33 tidligere av tvangsfullbyrdelsesloven 1992, se ovenfor punkt 2.1. Forarbeidene til tvangsfullbyrdelsesloven vil derfor være relevant ved tolkning av bestemmelsene om arrest i tvisteloven.

Fremstillingen vil i det følgende redegjøre for de alminnelige vilkår ved arrest i boreplattformer som følger av tvisteloven kapittel 32 og 33. De alminnelige regler om arrest i boreplattform skiller seg i liten grad fra de regler som ellers gjelder ved arrest, og vil derfor kun gjennomgås kort. Det vil avgrenses mot rettens behandling av arrestbegjæringen, og mulig-

heten for samtidig pådømmelse av hovedkravet etter tvl. § 32-9, da dette ikke kan anses å være vilkår for arrest.

4.2 Krav som kan tjene som grunnlag for arrest

Utgangspunktet er at pengekrav av enhver art kan danne grunnlag for arrest jf. tvl. § 32-1 annet ledd. Det stilles ikke krav til noen nærmere tilknytning mellom pengekravet og gjenstanden det skal tas arrest i. En begrensning følger imidlertid av tvl. § 33-1 annet ledd som fastslår at krav mot det offentlige ikke kan sikres med arrest. Dette har sammenheng med at slike krav heller ikke kan tvangsfullbyrdes jf. tvangsl. § 1-2.

For at pengekravet skal kunne sikres ved arrest, er det et vilkår at det er adgang til å få kravet bindende avgjort ved dom eller annen rettsavgjørelse. Dette fremgår ikke direkte av ordlyden, men er fastslått i forarbeidene.⁶⁰ Vilkåret har sammenheng med formålet bak arrest. Arrest begjæres nettopp for å få sikret kravet, i påvente av en endelig avgjørelse.

Hvorvidt pengekravet er forfalt eller betinget er ikke til hinder for at kravet kan tjene som grunnlag for arrest jf. tvl. § 33-2 annet ledd. Det må imidlertid oppstilles en grense mot krav som er avhengig av så mange usikre faktorer at det må anses å være uten verdi på tidspunktet for begjæringen om arrest.⁶¹

Som nevnt er det ikke et vilkår for arrest at kreditor har tvangsgrunnlag for kravet. Har kreditor et tvangsgrunnlag vil det imidlertid ikke være til hinder for arrest. I noen tilfeller kan det tenkes at vedkommende får raskere hjelp ved å begjære arrest enn ved å begjære utlegg. Dette er fordi en arrest etter tvl. § 33-5 første ledd skal gjennomføres straks, mens tvangsgrunnlaget må være tvangskraftig før tvangsfullbyrdelse kan begjæres jf. tvangsl. § 4-1 flg.⁶²

---

⁶⁰ Ot.prp.nr.51 (2004-2005) s. 253.

⁶¹ Falkanger (2008) s. 1094.

⁶² Falkanger (2008) s. 1095.

4.3 Begjæringen

Formkrav for begjæring om midlertidig sikring fremgår av tvl. § 32-5. Etter bestemmelsen kan begjæringen fremsettes muntlig eller skriftlig gjennom prosesskriv til domstolen. Fremsettes begjæringen skriftlig gjelder reglene om prosesskriv i tvl. kapittel 12. Ved muntlig begjæring gjelder tvl. § 12-1 annet til fjerde ledd.

Krav til begjæringens innhold fremgår av tvl. § 32-5 annet ledd. For det første må kravet det begjæres arrest for angis. Kravet som søkes sikret ved arrest betegnes som nevnt hovedkravet. I saker om arrest skal begjæringen angi hovedkravets størrelse med et bestemt maksimum jf. § 32-5 annet ledd annet pkt. Dette har særlig betydning i saker der kravets størrelse er usikkert, f.eks. et erstatningskrav der tapets størrelse ikke er klarlagt eller beror på skjønn.

For det andre må begjæringen inneholde opplysninger om sikringsgrunnen og de forhold saksøkeren påberoper seg. En slik redegjørelse bør være utførlig nok til at retten har de nødvendige opplysninger for å ta stilling til om arrest bør besluttes, og på hvilken måte. Ønsker saksøkeren at retten skal beslutte midlertidig sikring uten muntlig forhandling etter tvl. § 32-7 annet ledd, bør dette begrunnes i begjæringen. Adgangen til å fravike det grunnleggende prinsipp om kontradiksjon i norsk sivilprosess er begrenset til de tilfeller der det er «fare ved opphold». Med dette vilkåret siktes det til situasjoner hvor man finner det nødvendig å fatte avgjørelsen uten et muntlig forhandlingsmøte.⁶³ Slike situasjoner vil være der en muntlig forhandling kan medføre at sikringen ikke når sitt formål f.eks. ved at saksøkte fører boreplattformen ut av Norge eller selger den. Har retten besluttet arrest uten muntlig forhandling, kan partene og enhver annen som rammes, kreve etterfølgende muntlig forhandling om arresten etter tvl. § 32-8 første ledd.

Saksøkeren kan også i begjæringen angi formuesgode vedkommende ønsker det skal tas arrest i. Dette vil være nødvendig dersom saksøkeren begjærer arrest i en bestemt boreplattform med grunnlag i et forfalt pantekrav i boreplattformen etter tvl. § 33-2 tredje ledd, se nedenfor punkt 4.4.1.

---

⁶³ Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 276.

I følge tvl. § 32-5 tredje ledd «bør» dokumenter som påberopes og som saksøkeren er i besittelse av vedlegges begjæringen. Ordlyden «bør» tilsier at det ikke foreligger en plikt til å sende med slike dokumenter. Mangler dokumentasjonen kan retten derfor ikke avvise arrestbegjæringen etter tvl. § 32-6. Saksøkeren har imidlertid en egeninteresse i å vedlegge dokumentasjon som kan være med på å sannsynliggjøre kravet og sikringsgrunnen.⁶⁴

4.4 Sikringsgrunnene

Et sentralt vilkår for å kunne begjære arrest er at det foreligger en sikringsgrunn, i kortform også omtalt som arrestgrunn jf. tvisteloven § 32-1 annet ledd. Hva som utgjør en sikringsgrunn er i § 33-2 første ledd angitt i to alternativer. Etter første alternativ kreves det at det er grunn til å frykte at tvangsfullbyrdelse av hovedkravet ellers enten vil bli «forspilt eller vesentlig vanskeliggjort». Annet alternativ er at tvangsfullbyrdelsen «må skje utenfor riket». Begge alternativene må kunne føres tilbake til «skyldnerens adferd» jf. § 33-2 første ledd. At det er nettopp skyldnerens adferd som angir grunnlaget for arrest har sammenheng med formålet med arrestinstituttet. Arresten skal hindre at skyldneren råder over formuesgode som er gjenstand for arrest til skade for kreditorene, frem til ordinært tvangsgrunnlag er oppnådd ved dom eller på annen måte. Det er derfor ikke tilstrekkelig som sikringsgrunn at skyldnerens økonomi svikter eller at vedkommende har misligholdt kravet.⁶⁵ Videre vil forhold utenfor skyldnerens kontroll heller ikke kunne oppfylle vilkåret om sikringsgrunn.⁶⁶

I vilkåret «grunn til å frykte» ligger en begrensning i kravene til bevis.⁶⁷ I følge forarbeidene må det på grunnlag av skyldnerens adferd foreligge en konkret grunn til å tro at denne ved sine disposisjoner vil bringe kreditorenes mulighet for tvangsfullbyrdelse i fare.⁶⁸ Det

---

⁶⁴ For en nærmere redegjørelse av kravene til begjæringens innhold vises det til Falkanger (2008) s. 1037-1040.

⁶⁵ Schei (2007) s. 1501.

⁶⁶ Falkanger (2008) s. 1088.

⁶⁷ Falkanger (2008) s. 1089.

⁶⁸ Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 272.

kreves ikke sannsynlighetsovervekt, men et negativt resultat må fremstå som en nærliggende mulighet.⁶⁹

Det første alternativet «forspilt eller vesentlig vanskeliggjort» innebærer at fordringshaveren i det minste vil få store vanskeligheter med å finne noe av tilstrekkelig verdi å ta utlegg i ved en senere tvangsfullbyrdelse av hovedkravet.⁷⁰ Det er derimot ikke nødvendig for arrest at skyldnerens adferd er urettmessig eller klanderverdig, slik at også fullt rettmessige handlinger kan begrunne arrest, dersom dette medfører fare for fordringshavernes dekningsutsikter.⁷¹

Særlig praktisk i tilknytning til arrest i boreplattformer er annet alternativ om at skyldnerens adferd gir grunn til å frykte at tvangsfullbyrdelsen må skje i utlandet. Har kreditor mistanke om at debitor vil føre boreplattformen ut av Norge, vil dette kunne være tilstrekkelig som arrestgrunn. På den annen side vil det ikke være tilstrekkelig at debitor er hjemmehørende i utlandet, dersom dennes adferd ikke gir grunn til å frykte at boreplattformen vil bli ført ut av Norge.⁷²

Hvorvidt arrest skal beslutes når vilkårene er oppfylt er opptil retten å avgjøre. Dette fremgår av ordlyden «kan». Etter forarbeidene skal det foretas en helhetlig vurdering av de kryssende interesser, hvor retten etter en avveining kan unnlate å beslutte arrest.⁷³

4.4.1 Utvidet adgang til å ta arrest i boreplattform

For arrest i bestemte boreplattformer jf. § 32-3 tredje ledd, har § 33-2 tredje ledd en særlig regel som utvider adgangen til å ta arrest i slike innretninger. I følge bestemmelsen kan arrest i en bestemt boreplattform beslutes uten at det foreligger en særlig arrestgrunn, når det begjæres av en kreditor med forfalt pantekrav i boreplattformen. Det er tilstrekkelig for å kunne beslutte arrest at kreditor sannsynliggjør at vedkommende har et forfalt krav i bo-

---

⁶⁹ Schei (2007) s. 1503.

⁷⁰ Falkanger (2008) s. 1089.

⁷¹ Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 273.

⁷² Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 273.

⁷³ Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 272.

replattformen som er sikret med pant. I slike tilfeller rettes begjæringen mot eieren av boreplattformen. Det er ikke et vilkår at eieren av boreplattformen er debitor for kravet. Hvorvidt panteretten er stiftet ved avtale, utlegg eller er et legalpant er heller ikke av betydning. Videre er det ikke et vilkår at panteretten eller boreplattformen er registrert.⁷⁴

Formålet med arrest etter § 33-2 tredje ledd vil være et annet enn ved arrest der kreditor ikke har pantesikkerhet for sitt krav. Der vil formålet som nevnt være å sikre kreditors dekningsmuligheter til denne har oppnådd tvangsgrunnlag for kravet. Er kravet allerede sikret med pant i boreplattformen, vil formålet først og fremst være å begrense debtors rådighet over arrestgjenstanden som følger av sjøl. § 95 annet ledd, se nedenfor punkt 6.4. Sjøl. § 95 annet ledd skal sikre at boreplattformen forblir i riket under en eventuell senere tvangsdekning etter tvangsl. kapittel 11.⁷⁵ Videre kan formålet også være å avbryte foreldelse av sjøpanterett, jf. sjøl. § 55.⁷⁶ Sjøl. § 55 kommer også til anvendelse på boreplattformer jf. sjøl. § 507 annet ledd.

4.5 Sannsynliggjøring av krav og sikringsgrunn

Det stilles videre vilkår om at hovedkravet og sikringsgrunnen må sannsynliggjøres jf. tvl. § 33-3 første ledd første punktum. Hovedregelen om at kravet må sannsynliggjøres gjelder i følge forarbeidene både kravets faktiske og rettslige grunnlag. Retten må foreta en prejudisiell prøving av kravet, og finne det mer sannsynlig at saksøkeren i en etterfølgende rettsak vil nå frem med sitt krav, enn at den ikke vil gjøre det.⁷⁷

Vilkåret om at sikringsgrunnen må være sannsynliggjort innebærer at retten må prøve om vilkårene i § 33-2 første ledd faktisk er oppfylt. De samme retningslinjer som er nevnt ovenfor under sannsynliggjøring av kravet, skal også anvendes ved vurderingen av om en

---

⁷⁴ Falkanger (2008) s. 1095.

⁷⁵ Falkanger (2008) s. 1096.

⁷⁶ Falkanger (2008) s. 1096.

⁷⁷ Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 275.

av de to sikringsgrunnene er tilstrekkelig sannsynliggjort, og at dette har bakgrunn i skyldnerens adferd.⁷⁸

4.6 Sikkerhetsstillelse fra saksøker som vilkår for arrest

Ved arrest i boreplattform vil debitor kunne lide store tap dersom arresten også innebærer at boreplattformen må bringes inn til norske havner, se nedenfor punkt 6.4. Den usikkerhet som følger av den forenklete prosedyre i arrestsakene er i noen grad forsøkt avdempet ved å stille krav til sikkerhet fra saksøkeren. Kravet til sikkerhetsstillelse må ses i sammenheng med kravet til sannsynliggjøring av hovedkravet og sikringsgrunnene. Desto mer sannsynlig det er at det foreligger et hovedkrav og en sikringsgrunn, desto mindre vil det være behov for at saksøkeren stiller sikkerhet.⁷⁹

Dette gjenspeiles i regelen i tvl. § 33-3 første og annet ledd. Bestemmelsens første ledd stetter som vilkår for arrest at kravet og sikringsgrunnen er sannsynliggjort. Etter annet punktum er det lagt til rettens skjønn om saksøkeren, som vilkår for gjennomføringen skal stille sikkerhet for mulig erstatning til saksøkte. Det er dermed ikke et vilkår for arrest at saksøkeren stiller sikkerhet, men et spørsmål som er lagt til retten å avgjøre.

Tvl. § 33-3 annet ledd bestemmer at der det er fare ved opphold, kan retten beslutte arrest selv om saksøkerens hovedkrav ikke er sannsynliggjort. Dette unntaket fra hovedregelen om kravet til sannsynliggjøring i § 33-3 første ledd, setter som vilkår at saksøkeren for gjennomføringen av arresten stiller sikkerhet. Unntaket gjelder bare i relasjon til sannsynliggjøring av hovedkravet, slik at det ikke er adgang til å fravike kravet om at sikringsgrunnen skal sannsynliggjøres.⁸⁰

Loven inneholder ingen anvisning på sikkerhetens størrelse. Den kan imidlertid ikke overstige det erstatningsansvar som saksøkeren kan bli påført etter tvl. § 33-11.⁸¹

---

⁷⁸ Ot.prp.nr.65 (1990-1991) s. 275.

⁷⁹ Falkanger (2008) s. 1097.

⁸⁰ Flock (2011) s. 225.

⁸¹ Flock (2011) s. 254.

For arrest i skip inneholder sjøl. § 97 en særlig bestemmelse om sikkerhetsstillelse for havneavgift. Bestemmelsen setter som vilkår for gjennomføring av arrest i skip at saksøkeren innen en uke stiller sikkerhet for havneavgift som påløper under saken. Sjøl. § 97 kommer også til anvendelse ved arrest i boreplattform, se ovenfor punkt 3.2.

Bakgrunnen for regelen er at ved arrest i skip vil skipet normalt tilbakeholdes i havnen under arresten, og til tvangssalget er gjennomført, se nedenfor punkt 6.4. I den forbindelse vil det kunne påløpe betydelige havneavgifter som ikke blir dekket under tvangssalget.⁸² Etter sjøl. § 97 annet ledd skal sikkerheten til enhver tid dekke havneavgiften for minst 14 dager fremover.

Ved arrest i boreplattform i virksomhet på norsk kontinentalsokkel, følger imidlertid en særlig regel av sjøl. § 95 annet ledd siste punktum. Bestemmelsen fastsetter at boreplattformer som er i virksomhet på sokkelen kan tillates å fortsette sin virksomhet, slik at pålegg om at boreplattformen må ligge i norsk havn under arresten, i praksis sjelden vil sluttes av retten. Tillates boreplattformen å fortsette sin virksomhet på sokkelen, vil havneavgift ikke påløpe «under saken» etter sjøl. § 97 første ledd. Vilkår om å stille sikkerhet for havneavgift ved arrest, vil i slike tilfeller ikke kunne pålegges.

5 Namsmyndighetenes kompetanse ved beslutning og gjennomføring av arrest

5.1 Innledning

For å kunne gjennomføre arrest i boreplattform er det en nødvendig forutsetning at boreplattformen er underlagt norsk tvangsjurisdiksjon. Jurdiksjonsbegrepet omfatter i vid betydning både lovgivnings- doms- og tvangsjurisdiksjon. Med lovgivningsjurdiksjon menes kompetansen til å gi materiell lovgivning. Domsjurdiksjon er domstolenes kompetanse til å pådømme tvister, mens tvangsjurisdiksjon er tvangsfullbyrdelse av rettsfølger.⁸³

---

⁸² Ot.prp.nr. 87 (1998-1999) s. 12 flg.

⁸³ Øyehaug (1986) s. 10.

I Norge er kompetansen til å beslutte og gjennomføre arrest lagt til namsmyndighetene. Namsmyndighetene består av namsmannen og tingretten jf. tvangsl. § 2-1 (1). Kjennelse om arrest avsies av tingretten, mens gjennomføringen helt eller delvis kan overlates til namsmannen jf. tvl. § 33-5 første ledd fjerde punktum. Både for rettens kjennelse om arrest og namsmannens gjennomføring av arresten følger det av legalitetsprinsippet at vedkommende myndighet må ha hjemmel i lov. Det er dermed en nødvendig forutsetning for gjennomføring av arresten at boreplattformen er underlagt alle tre former for jurisdiksjon.

Rammeverket for statens jurisdiksjon følger av folkerettslige regler. Tvisteloven, tvangsfullbyrdelsesloven og sjøloven kapittel 4, skal som nevnt gjelde med de begrensninger som følger av folkeretten, se ovenfor punkt 2.1 og 2.4. Havrettskonvensjonen og Konvensjonen om kontinentalsokkelen gir i stor utstrekning uttrykk for gjeldende folkerett. I følge folkeretten har statene, i kraft av sin suverenitet, i utgangspunktet full jurisdiksjonsmyndighet over eget territorium.⁸⁴ Dette utgangspunktet må imidlertid modifiseres i to retninger. For det første oppstiller folkeretten begrensninger i statenes suverenitet over sitt land- og sjøterritorium, slik at statens lovgivnings-, doms- og tvangsjurisdiksjon ikke alltid vil være sammenfallende. For det andre utvider folkeretten kyststatens myndighet i visse sjøområder og over visse innretninger utenfor eget sjøterritorium.

Videre følger det av flaggstatsprinsippet at staten har lovgivnings-, doms- og tvangsjurisdiksjon over skip som fører statens flagg, både mens innretningen er på flaggstatens territorium og på det frie hav.⁸⁵ For at skipet skal anses å føre en stats flagg må det eksistere en tilknytning mellom flaggstaten og det aktuelle skipet.⁸⁶ Der en slik tilknytning eksisterer har skipet vedkommende stats nasjonalitet. I hvilken stat skipet er registrert vil rettslig sett være avgjørende for dets nasjonalitet og for hvilket flagg skipet fører.⁸⁷ Hvorvidt tilsvarende regler gjelder for boreplattformer i norsk rett, drøftes nedenfor under punkt 5.3.

---

⁸⁴ Ruud (2011) s. 134.

⁸⁵ Falkanger (2010) s. 30

⁸⁶ For en nærmere redegjørelse av tilknytningskriteriene vises det til Falkanger (2010) s. 32 flg.

⁸⁷ Øyehaug (1986) s. 89.

Fremstillingen vil her behandle norske namsmyndigheters kompetanse til å ta arrest i boreplattformer i sjøområdene utenfor den norske kyst. Tvangsfullbyrdelsesloven, tvisteloven og sjøl. kapittel 4 regulerer namsmyndighetenes kompetanse til å ta arrest. Fordi de nevnte lover gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten, vil det fortløpende vurderes om norske namsmyndigheters kompetanse er i samsvar med folkeretten. Spørsmål tilknyttet verneting, eller avtaler om norsk jurisdiksjon vil ikke behandles.

I Havrettskonvensjonen deles havet inn i det indre farvann, sjøterritoriet, den tilstøtende sone, kontinentalsokkelen, den økonomiske sone og det frie hav. Kyststatens jurisdiksjonsmyndighet i de ulike havområdene er forskjellig, og knytter seg til de suverene rettighetene kyststaten har etter konvensjonen. Fremstillingen er begrenset til å vurder arrest i de havområder som er underlagt en form for norsk jurisdiksjon. Dette innebærer at det avgrenses mot arrest i andre staters jurisdiksjonsområder. For arrest i boreplattformer gjelder ingen særlige regler i den tilstøtende sone, denne vil derfor ikke være gjenstand for behandling. Videre vil det avgrenses mot reglene som gjelder i det frie hav, fordi Norge som kyststat i utgangspunktet ikke har tvangsjurisdiksjon i dette området utover det som følger av flaggstatsprinsippet.⁸⁸

5.2 Arrestreglenes geografiske virkeområde

Reglene om kompetent norsk namsmyndighet ved arrest i boreplattform er særlig regulert i sjøl. § 95 første ledd. Tidligere sto reglene i tvangsl. § 14-12 som opprettholdt de løsningsene som fremgikk av tvangsl. 1915 § 247 a og 253 a.⁸⁹ Sjøl. § 95 tilsvarer tvangsl. § 14-12, uten henvisningen til luftfartøyer, slik at det kan søkes veiledning i tidligere forarbeider og teori.⁹⁰ I forhold til hovedregelen om kompetent domstol i tvl. § 32-4 medfører sjøl. § 95 første ledd en begrensning som gjelder ved arrest i boreplattformer..

---

⁸⁸ Forfølgningsretten vil ikke omtales nærmere.

⁸⁹ Ot.prp.nr 65 (1990-1991) s. 283.

⁹⁰ Ot.prp.nr. 88 (1992-1993) s. 23.

Tvangsl. inneholder ikke en uttrykkelig bestemmelse om lovens geografiske virkeområde. Det fremgår imidlertid av Ot.prp. nr. 65 (1990-1991) s. 75 at loven er utformet i samsvar med regelen om at tvangsmakt bare kan benyttes innenfor rikets grenser.

I havet faller rikets grenser sammen med grensene for sjøterritoriet.⁹¹ Etter territorialfarvannsloven § 1 jf. § 2 utgjør sjøterritoriet den ytre grense for territorialfarvannet, som både omfatter sjøterritoriet og de indre farvann.⁹² Sjøterritoriet omfatter havområdet fra grunnlinjene, som danner yttergrensen for de indre farvann, og ut til 12 nautiske mil fra disse jf. territorialfarvannsloven § 2 jf. § 1. Grunnlinjene trekkes mellom de ytterste øyer og holmer. I samsvar med HRK artikkel 2 har Norge full jurisdiksjon over disse sjøområdene.

Tvangsl. § 1-5 inneholder viktige presiseringer av lovens geografiske virkeområde som følger av folkeretten. Bestemmelsens innebærer både innskrenkninger og utvidelser slik at loven for enkelte formål vil ha virkning utover sjøterritoriet.⁹³

5.3 Kyststatens jurisdiksjon over boreplattformer

Boreplattformer driver i hovedsak sin virksomhet på norsk kontinentalsokkel. Virksomheten har flere likheter med det som i tradisjonell forstand er industrivirksomhet, men med den viktige forskjell at området hvor virksomheten drives stadig endres. Boreplattformen kan f.eks. gå over fra en borekontrakt til en annen og dermed flyttes fra en stats jurisdiksjon til en annen. I dette henseende har boreplattformens virksomhet store likheter med skipsfart. Likevel er det typiske ved deres virksomhet at de står stille og borer i havbunnen, hvor det kan ta fra en måned til et halvt år å bore et eneste hull.⁹⁴

Reglene om kyststatens jurisdiksjon over boreplattformer på kontinentalsokkelen og i den økonomiske sone, bygger på en avveining mellom kyststatens behov for å regulere virksomheten tilknyttet boreplattformen, og flaggstatens jurisdiksjon over egne innretninger.

---

⁹¹ Falkanger (2008) s. 55-56.

⁹² Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone av 27. juni 2003 nr. 57.

⁹³ Ot.prp. nr. (1990-1991) s. 76.

⁹⁴ NOU 1976: 59 s. 15.

At boreplattformens virksomhet i stor grad utøves på en stats kontinentalsokkel har skapt et behov for at en bestemt stat kan utøve myndighet for å bevare ro og orden og forfølge straffbare handlinger mv.⁹⁵ Konvensjonen om kontinentalsokkelen gir kyststaten rett til å plassere «installations and other devices» på kontinentalsokkelen jf. artikkel 5 (2). I HRK er kyststaten gitt enerett til å oppføre «artificial islands, installations and structures» på kontinentalsokkelen jf. artikkel 80 jf. artikkel 60 og i den økonomiske sonen jf. artikkel 60. Konvensjonenes angivelse av de innretninger som kan oppføres på kontinentalsokkelen, er således ulikt angitt. For denne fremstillingen er det imidlertid tilstrekkelig å fastslå at det etter sikker tolkning ikke er tvilsomt at også flyttbare boreplattformer som driver petroleumsvirksomhet, omfattes av begrepene.⁹⁶

I følge konvensjonen om kontinentalsokkelen artikkel 5 (4) står slike installasjoner og innretninger under kyststatens jurisdiksjon. Det samme følger av HRK artikkel 60. HRK artikkel 60 (2) gir eksempler på hvilke jurisdiksjonsområder som er omfattet. Arrest er her ikke nevnt, men listen er ikke ment å være uttømmende, slik at kyststaten er gitt generell jurisdiksjon over innretningene.⁹⁷ Av dette følger at folkeretten gir Norge som kyststat jurisdiksjon over boreplattformer som driver petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel og i den norske økonomiske sone.

Et særlig spørsmål er i imidlertid om kyststatens jurisdiksjon også gjelder mens boreplattformen forflyttes. Denne delen av boreplattformens virksomhet har store likheter med skipsfart slik at det kan være naturlig at flaggstatsprinsippet legges til grunn. På den annen side kan det for kyststaten fremdeles være et behov for å ha jurisdiksjon over boreplattformen mens den er under forflytning.

Verken konvensjonen om kontinentalsokkelen artikkel 5 eller HRK artikkel 60 gir uttrykkelig svar på spørsmålet. Fleischer mener det er mest nærliggende å tolke konvensjonen om kontinentalsokkelen artikkel 5 (2) jf. (4) slik at den ikke er begrenset til faste installasjoner

---

⁹⁵ Fleischer (2005) s. 131.

⁹⁶ Fleischer (2005) s. 131.

⁹⁷ Fleischer (2005) s. 131.

eller installasjoner som i øyeblikket befinner seg på et sted de skal oppankres.⁹⁸ Synspunktet begrunnes med nettopp kyststatens behov for generell jurisdiksjon over det som skjer på plattformen, og at dette også gjør seg gjeldende mens boreplattformen forflyttes.

I NOU 1976:59 s. 48 gir Sjølovskomiteen uttrykk for at spørsmålet om Norge har hjemmel i folkeretten for auksjonssalg og arrest av boreplattformer under forflytning over den norske del av kontinentalsokkelen, er tvilsomt. Etter deres mening er det i slike tilfeller ikke samme behov for salg eller arrest på stedet, som når boreplattformen oppholder seg stasjonært på sokkelen. Det ble derfor satt som vilkår for arrest i boreplattform på kontinentalsokkelen, at arrest bare kan tas i boreplattform som er i virksomhet på sokkelen jf. tvangsl. 1915 § 247 a. Dette standpunktet er opprettholdt i sjøl. § 95 første ledd.

Norske namsmyndigheters kompetanse ved tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring i utenlandske skip reguleres av tvangsl. § 1-5. I følge tvangsl. § 1-8 gjelder de samme regler for boreplattformer som for skip. I forhold til utgangspunktet i sjøl. § 95 første ledd begrenser tvangsl. § 1-5 arrest i utenlandske boreplattformer og bekrefter dermed synspunktet om at boreplattformer ikke i alle tilfeller er underlagt kyststatens jurisdiksjon.

Som nevnt følger det av tvangsl. § 1-4 og tvl. § 1-2 at arrestbestemmelsene gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten. Dersom folkeretten tillater en ytterligere utvidelse av kyststatens jurisdiksjon over utenlandske boreplattformer, vil dette ikke få virkning i norsk rett, da namsmyndighetene ikke vil ha hjemmel i norsk lov til å utøve tvangsmyndighet over boreplattformen jf. legalitetsprinsippet. I det følgende vil således reglene i tvangsl. og sjøl. § 95 første ledd legges til grunn, slik at jurisdiksjon over boreplattformen følger de samme regler som skip.

5.4 De indre farvann og sjøterritoriet

5.4.1 Beslutning om arrest

Sjøl. § 95 første ledd skiller mellom beslutning og gjennomføring av arrest. Bestemmelsens første ledd første punktum fastsetter namsmyndighetenes jurisdiksjonskompetanse ved be-

---

⁹⁸ Fleischer (1983) s. 321- 323.

slutning om arrest. Regelens formål er å avgjøre hvor innretningen må befinne seg for at vedkommende myndighet skal være stedlig kompetent.⁹⁹ Beslutning om arrest i boreplattformen kan bare tas dersom boreplattformen «befinner seg i eller ventes å komme» til rettskretsen, eller namsdistriktet dersom namsmannen skal utpeke arrestgjenstanden jf. § 95 første ledd første punktum. Det avgjørende er boreplattformens posisjon når kjennelse om arrest avsies.¹⁰⁰

Alternativet «ventes å komme», antas å bare komme til anvendelse der det foreligger konkrete holdepunkter for at boreplattformen vil komme til rettskretsen i nær fremtid jf. tvl. § 32-4 første ledd.¹⁰¹ Det er dermed ikke et vilkår at boreplattformen befinner seg i riket, ved arrest i boreplattformer som på denne måten ventes å komme til rettskretsen eller namsdistriktet.

En rettskrets er domstolens jurisdiksjonsområde, hvor domstolen har kompetanse til å avgjøre saker, herunder saker om arrest. De enkelte tingretter og lagmannsretters stedlige jurisdiksjonskompetanse er fastsatt i forskrift om domssogns- og lagdømmeinndeling av 16. desember 2005 nr. 1494 med hjemmel i domstoloven (dl.) § 22. De ytre grensene for rettskretsen faller sammen med grensen for sjøterritoriet.¹⁰²

I følge HRK artikkel 2 har kyststatene suverenitet i de indre farvann og i sjøterritoriet. I folkerettslig forstand er disse havområdene likestilt med landterritoriet slik at kyststaten i kraft av sin suverenitet har full lovgivnings- doms- og tvangsjurisdiksjon både i, over og under de indre farvann og sjøterritoriet, med visse unntak for gjennomfart, se nedenfor punkt 5.4.3.¹⁰³ Domstolenes jurisdiksjonsmyndighet, som beskrevet ovenfor er således i utgangspunktet i samsvar med folkeretten.

---

⁹⁹ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 283.

¹⁰⁰ Falkanger (1992) s. 804.

¹⁰¹ Falkanger (1992) s. 804.

¹⁰² Ot.prp.nr. 50 (1976-1977) s. 6.

¹⁰³ Ruud (2011) s. 148.

Det kan imidlertid reises spørsmål ved regelen om at tingretten også har myndighet til å beslutte arrest i boreplattform dersom den «ventes å komme» til rettskretsen, er i samsvar med folkeretten. Dersom boreplattformen på tidspunktet for avsigelse av arrestkjennelsen befinner seg utenfor sjøterritoriet, vil den også være utenfor domstolenes jurisdiksjonsområde etter HRK artikkel 2. Domstolens kompetanse i følge folkeretten, foreligger dermed ikke på tidspunktet for avsigelse av kjennelsen, men først når boreplattformen kommer inn til norsk sjøterritorium. Viser det seg at den forventede ankomst uteblir og boreplattformen aldri kommer inn i norsk sjøterritorium, vil norske domstoler etter folkeretten ikke ha stedlig jurisdiksjonskompetanse, verken på tidspunktet for kjennelsen eller senere. De norske bestemmelsene gjelder som nevnt med de begrensninger som følger av folkeretten jf. tvangsl. § 1-4. Det kan derfor ikke utelukkes at folkeretten her vil begrense domstolenes kompetanse til å beslutte arrest i boreplattformer. På den annen side vil domstolenes kompetanse som følge av reglene om kontinentalsokkelen og den økonomiske sone, se nedenfor punkt 5.5 og 5.6, kunne innebære at domstolene likevel har kompetanse til å ta arrest i innretningen, selv om de befinner seg utenfor norsk sjøterritorium. Spørsmålet vil derfor ikke forfølges nærmere.

På denne bakgrunn er utgangspunktet at domstolene har kompetanse til å avsi kjennelse om arrest i boreplattformer som er i eller ventes å komme til deres rettskrets. En viktig begrensning er imidlertid retten til uskyldig gjennomfart for utenlandske boreplattformer, se nedenfor punkt 5.4.3.

5.4.2 Gjennomføring av arrest

Etter sjøl. § 95 første ledd annet punktum kan arresten kun «gjennomføres» dersom skipet eller boreplattformen befinner seg i riket. Bestemmelsen forutsetter at det er tatt beslutning om arrest i en boreplattform. De begrensninger som gjelder ved beslutning om arrest etter sjøl. § 95 første ledd første punktum gjelder ikke etter sjøl. § 95 første ledd tredje punktum. Gjennomføringen kan dermed foretas i en annen rettskrets en der arresten ble besluttet jf. sjøl. § 95 første ledd tredje punktum.

Gjennomføring av arrest vil likevel være begrenset til boreplattformer som befinner seg «i riket». Den stedlige avgrensningen «i riket» skal forstås som landterritoriet gjennom de indre farvann og til og med sjøterritoriet, der kyststaten har full suverenitet.¹⁰⁴

Utgangspunktet er dermed at namsmyndighetene har kompetanse til å gjennomføre arrest i boreplattformer i sjøterritoriet og de indre farvann. Dette er i samsvar med de folkerettslige utgangspunkt om at tvangsmakt kun kan utøves på statens eget territorium, der kyststaten har suverenitet jf. HRK artikkel 2.

5.4.3 Utenlandske boreplattformer

For tvangsfullbyrdelse i utenlandske skip i territorialfarvannet, følger særlige begrensninger for namsmyndighetenes adgang til å ta arrest av tvangsl. § 1-5 første ledd. Bestemmelsen bygger på de folkerettslige reglene som gjelder for skip, men er gitt tilsvarende anvendelse ved arrest i boreplattformer jf. tvl. § 32-3 annet og tredje ledd og tvangsl. § 1-8 annet ledd. Etter sin ordlyd gjelder tvangsl. § 1-5 første ledd kun «gjennomføring» av tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring. Denne kompetansebegrensningen omfatter også beslutning om arrest.¹⁰⁵

I følge forarbeidene anses boreplattformen som utenlandsk dersom den er registrert i et utenlandsk realregister. Det samme gjelder ikke-registrerte boreplattformer som har sterkest tilknytning til et annet land enn Norge.¹⁰⁶

Hovedregelen tvangsl. § 1-5 første ledd er at arrest ikke kan tas i utenlandske boreplattformer som befinner seg i norsk territorialfarvann under uskyldig gjennomfart. Bestemmelsen er dermed stedlig begrenset til kun å gjelde i territorialfarvannet. Territorialfarvannet faller sammen med grensene for domstolenes rettskrets og innebærer en begrensning fra utgangspunktet om at norske domstoler har full jurisdiksjonskompetanse innen for sin rettskrets.

---

¹⁰⁴ Falkanger (1992) s. 805.

¹⁰⁵ Falkanger (2008) s. 73.

¹⁰⁶ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76.

Det vilkår som oppstilles for at arrest som hovedregel ikke kan tas i utenlandske boreplattformformer, er at de er i «uskyldig gjennomfart». Spørsmålet er dermed hva som ligger i at gjennomfarten må være uskyldig? Ordlyden indikerer at det kun må dreie seg gjennomgang i et område, slik at dersom reisen har det formål å ankre opp i kyststatens havn vil dette ikke anses som gjennomfart. Forarbeidene viser til HRK art 17 flg., som definerer retten til uskyldig gjennomfart.¹⁰⁷ I HRK artikkel 18 og 19 er det fastsatt hva som skal anses som «gjennomfart» og «uskyldig». I gjennomfartsretten ligger det således en grense i begge vilkårene. Etter HRK artikkel 18 betyr «gjennomfart» et seilas gjennom sjøterritoriet for nærmere bestemte formål. I følge HRK artikkel 19 er gjennomfarten «uskyldig» så lenge den ikke skader kyststatens fred, orden eller sikkerhet. For detaljene i retten til uskyldig gjennomfart vises det til Fleischer.¹⁰⁸ Er en utenlandsk boreplattform i uskyldig gjennomfart, kan norske namsmyndigheter dermed som hovedregel ikke ta arrest i plattformen.

Unntak fra dette utgangspunktet gjelder for det tilfellet at kravet som skal tjene som grunnlag for arrest, «er blitt til under gjennomfarten» eller «i den hensikt å foreta gjennomfarten» jf. tvangsl. § 1-5 første ledd. Et praktisk eksempel er at boreplattformen volder skade under gjennomfarten ved kollisjon eller utslipp av olje. Krav som oppstår i den forbindelse, kan den utenlandske boreplattformen arresteres for, selv om den er i uskyldig gjennomfart. Spørsmålet er dermed om adgang til å ta arrest i boreplattformformer som er i uskyldig gjennomfart, for krav som er oppstått under gjennomfarten, er i samsvar med folkeretten.

HRK artikkel 28 regulerer kyststatens sivilrettslige jurisdiksjon over fremmede skip. Prinsippene som følger av artikkelen er antatt å gjelde tilsvarende for boreplattformformer.¹⁰⁹ I følge artikkelens punkt 2 kan kyststaten som utgangspunkt ikke ta arrest i boreplattformen, unntatt for forpliktelser eller ansvar som boreplattformen selv har påtatt eller pådratt seg i løpet av eller på grunn av sin reise gjennom kyststatens farvann. Ordlyden er ikke identisk

---

¹⁰⁷ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76.

¹⁰⁸ Fleischer (2005) s. 118-119

¹⁰⁹ Øyehaug (1986) s. 40-41.

med den norske regel, men kan ikke sies å oppstille ytterligere begrensninger enn det som følger av norsk rett.¹¹⁰

5.5 Kontinentalsokkelen

5.5.1 Beslutning og gjennomføring av arrest

Boreplattformens virksomhet utøves som nevnt hovedsakelig på norsk kontinentalsokkel. Spørsmålet om når arrest kan beslutes og gjennomføres mens boreplattformen befinner seg på kontinentalsokkelen, er derfor av særlig interesse.

Utstrekningen av Norges kontinentalsokkel fremgår blant annet av petroleumsloven § 1-6 bokstav 1.¹¹¹ Sokkelens utstrekning er basert på geologiske og geografiske kriterier, og er den naturlige forlengelse av landterritoriet utenfor territorialfarvannet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra.

Definisjonen er i samsvar med HRK artikkel 76 som definerer kontinentalsokkelen i konvensjonen og fastslår at kyststatens rettigheter på kontinentalsokkelen er begrenset til «the purpose of exploring it and exploiting its natural resources» jf. HRK artikkel 77 (1). I følge bestemmelsens ordlyd kan kyststaten utforske sokkelen for ethvert formål. Utnyttelsen kan imidlertid bare knytte seg til naturressursene slik de er definert i konvensjonen.¹¹² I HRK artikkel 77 (4) er naturressursene definert som mineraler og andre ikke-levende ressurser på havbunnen og i dens undergrunn. Petroleumsforekomster vil her være klart viktigst i dag.

I følge sjøl. § 95 første ledd siste pkt. kan arrest i boreplattformer som er i virksomhet på kontinentalsokkelen, beslutes og gjennomføres uten hinder av de begrensninger som følger

---

¹¹⁰ I tillegg til unntaket om uskyldig gjennomfart oppstiller HRK del III artikkel 38 en rett til uhindret «transit passage» i streder benyttet i internasjonal skipsfart, fra en del av det åpne hav eller en eksklusiv økonomisk sone til en annen del av det åpne hav eller en eksklusiv økonomisk sone jf. artikkel 37. De norske farvann der boreplattformer hovedsakelig befinner seg er ikke en del av et slikt stred. Reglene vil derfor ikke gjennomgå i denne fremstillingen.

¹¹¹ Lov om petroleumsvirksomhet av 29. november 1996 nr. 72.

¹¹² Øyehaug (1986) s. 58.

av sjøl. § 95 første ledd første og andre punktum. Begjæring om arrest i slike boreplattformer fremsettes således for den domstol som er kompetent etter tvl. § 32-4. Bestemmelsen ble opprinnelig tilføyd ved lov av 25. mai 1979 nr. 20 i tvangsfullbyrdelsesloven 1915 § 253 a, på bakgrunn av sjølovskomiteens utredning i NOU 1976:59.

Adgangen til å ta arrest i boreplattformer på kontinentalsokkelen gjelder etter ordlyden kun dersom innretningen er «i virksomhet» på norsk kontinentalsokkel. I følge NOU 1976:59 s. 48 er virksomhetsbegrepet et uttrykk for begrensningen til norsk myndighetsutøvelse på norsk kontinentalsokkel som følger av folkeretten. På kontinentalsokkelen har kyststaten som nevnt suverene rettigheter for det formål å undersøke den og utnytte dens naturforekomster jf. HRK artikkel 77 (1). Virksomhetskravet må derfor ses på denne bakgrunn, slik at dersom den utvidede arrestadgangen skal gjelde, må boreplattformen være engasjert i undersøkelser på sokkelen eller i utnyttelse av dens naturforekomster. Dette innebærer at boreplattformer som driver innenfor petroleumsvirksomhet på sokkelen vil være omfattet av regelen.

At domstolene har kompetanse til å behandle saker tilknyttet innretninger og anlegg på kontinentalsokkelen, er også kommet til uttrykk i dl. § 26a. Bestemmelsen ble tilføyd ved lov 10. juni 1977 nr. 74 og gir kongen myndighet til å fastsette hvilke domstoler som skal utøve domsmyndighet på innretninger og anlegg for undersøkelse etter eller utnyttning, lagring eller transport av undersjøiske naturforekomster på den norske del av kontinentalsokkelen og i norsk økonomisk sone. Med hjemmel i bestemmelsen er kontinentalsokkelen delt inn i ulike rettskretser fastsatt ved kgl. res. av 17. desember 1999 nr. 1391. Forskriften gir også regler for hvilke namsmenn som har kompetanse til å gjennomføre tvangsforretninger på kontinentalsokkelen, som er gitt med hjemmel i tvangsl. § 2-2.

På denne bakgrunn er utgangspunktet at namsmyndighetene kan beslutte og gjennomføre arrest i boreplattformer som er i virksomhet på kontinentalsokkelen.

5.5.2 Utenlandske boreplattformer

For utenlandske boreplattformer følger imidlertid en begrensning i tvangsl. § 1-5 annet ledd. Bestemmelsen oppstiller særskilte regler for arrest i utenlandske skip og gjelder som

nevnt også for boreplattformer jf. tvangsl. § 1-8 annet ledd. Når et skip anses som utenlandsk, vises til fremstillingen ovenfor i punkt 5.4.3.

I følge tvangl. § 1-5 må to vilkår være oppfylt for at arrest skal kunne gjennomføres i utenlandsk boreplattform på kontinentalsokkelen. For det første må boreplattformen være «i virksomhet» på norsk kontinentalsokkel. I følge forarbeidene må «virksomhet» tolkes på bakgrunn av folkeretten, med særlig henvisning til Havrettskonvensjonen artikkel 77 (1).¹¹³ Den utenlandske boreplattformen må derfor være engasjert i undersøkelser på sokkelen eller utnyttelse av dens naturforekomster for at namsmyndighetene skal ha kompetanse til å gjennomføre arresten.

For det andre er de krav som kan danne grunnlag for arrest begrenset i tvangsl. § 1-5 annet ledd. I følge ordlyden behøver kravet ikke å ha oppstått under virksomheten på sokkelen. Det er tilstrekkelig at kravet er «blitt til i forbindelse med virksomheten» og at dette skjedde «i et område som er underlagt norsk jurisdiksjon». Med dette oppstilles et visst tilknytningskrav mellom kravet og virksomheten som innretningen driver på kontinentalsokkelen.

I følge forarbeidene kreves det ikke «at virksomheten har funnet sted på sokkelen, det er tilstrekkelig at det foreligger en virksomhet i området som er underlagt norsk jurisdiksjon».¹¹⁴ Hva som menes med uttalelsen er uklart. Et eksempel fra forarbeidene kan gi veiledning. Ødelegger et supply-skip faststående fiskeredskap i økonomisk sone eller foretar skadevoldende handlinger i havn eller indre farvann, vil skipet kunne være gjenstand for arrest.¹¹⁵ Et supply-skip driver virksomhet på den norske kontinentalsokkelen, som til en viss grad er tilknyttet naturforekomstene Norge har suverene rettigheter over. Virksomheten drives også i territorialfarvannet ved at skipet seiler f.eks. fra boreplattformen og inn til norske havner. Selv om kravet oppstår i norsk territorialfarvann, vil det kunne danne grunnlag for arrest også når skipet oppholder seg på kontinentalsokkelen. Hvor nær tilknytning til virksomheten kravet må ha, gir dette imidlertid ikke svar på.

---

¹¹³ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76.

¹¹⁴ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76

¹¹⁵ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76

Det finnes ingen rettsavgjørelser som omhandler tilknytningskravet, og det er i liten utstrekning drøftet i forarbeidene eller i juridisk teori. Det er derfor ingen tilgjengelige kilder om tilknytningen må gjelde den konkrete virksomheten som på tidspunktet for arrest drives på sokkelen, eller om en mer fjern tilknytning er tilstrekkelig. Eksemplene som er brukt i forarbeidene vedrørende supply-skip peker imidlertid i retning av at det ikke stilles strenge krav, og at også en indirekte tilknytning etter forholdene kan være tilstrekkelig.

5.6 Den økonomiske sonen

5.6.1 Beslutning og gjennomføring av arrest

Utstrekningen av norsk økonomisk sone følger av økonomiske soneloven § 1.¹¹⁶ I følge bestemmelsen trekkes yttergrensen for den økonomiske sone 200 nautiske mil fra grunnlinjene, men likevel ikke ut over midtlinjen i forhold til andre stater, med mindre annet følger av overenskomst med vedkommende stat. Dette er i samsvar med HRK artikkel 55.

Den delen av kontinentalsokkelen som befinner seg innenfor 200 mils grensen er også en del av den økonomiske sonen. I den økonomiske sonen har kyststatene suverene rettigheter for det formål å undersøke og utnytte, bevare og forvalte både levende og ikke-levende naturforekomster i vannmassene over havbunnen, på havbunnen og i undergrunnen jf. HRK artikkel 56 (1) bokstav a. Dette innebærer en utvidelse av kyststatens suverene rettigheter på den delen av kontinentalsokkelen som også er en del av den økonomiske sonen, da kyststatens rettigheter på kontinentalsokkelen kun omfatter ikke-levende naturresurser.

Sjøl. § 95 inneholder ingen særregulering ved arrest i boreplattformer i den økonomiske sonen. For domstolenes og namsmyndighetenes kompetanse i arrestsaker reguleres dette derfor av de alminnelige regler om jurisdiksjonskompetanse for de ulike myndigheter.

Domstolenes kompetanse til å behandle saker som knytter seg til den økonomiske sonen reguleres av dl. § 26a. I forbindelse med vedtakelse av tvangsl. i 1992 ble domstolloven § 26a, som opprinnelig bare omfattet kontinentalsokkelen, utvidet til også å omfatte norsk økonomisk sone. I følge forarbeidene var en av årsakene til utvidelsen å sikre domstolene

---

¹¹⁶ Lov om Norges økonomiske sone av 17. desember 1976 nr. 91.

kompetanse i saker om tvangsfullbyrding og midlertidig sikring i sonen.¹¹⁷ På bakgrunn av uttalelsene i forarbeidene synes det klart at norske domstoler i utgangspunktet kan beslutte arrest i den økonomiske sonen.

Dl. § 26a lyder:

«Kongen fastsetter hvilke lagdømmer og domssogn som skal utøve domsmyndighet på innretninger og anlegg for undersøkelse etter eller utnyttning, lagring eller transport av undersjøiske naturforekomster på den norske del av kontinentalsokkelen og i norsk økonomisk sone.»

Slik bestemmelsen er formulert kunne det reises tvil om domstolenes kompetanse i den økonomiske sonen er begrenset til innretninger og anlegg som befinner seg der, eller om utvidelsen innebærer generell norsk domsmyndighet i den økonomiske sonen. Dette spørsmålet ble løst i Rt. 1999 s. 999 hvor Høyesterett avviste et søksmål fra etterlatte etter polske sjøfolk mot et kypriotisk rederi etter et skipsforlis i den økonomiske sonen. Det fremgår av kjennelsen at domstolenes jurisdiksjon i sonen ikke er begrenset til slike innretninger og anlegg. Utvidelsen av den stedlige kompetansen innebar likevel ikke en utvidelse av domstolenes saklige kompetanse i sonen. Saken må ha tilknytning til de rettigheter Norge har i sonen etter HRK artikkel 56.¹¹⁸ Boreplattformer som driver petroleumsvirksomhet vil således være omfattet av domstolenes jurisdiksjonskompetanse, da de driver virksomhet tilknyttet utforskning og utnyttning av sonen.

Tvangsl. § 2-2 gir hjemmel til å fastsette hvilke namsmenn som har kompetanse til å gjennomføre arrest i den økonomiske sonen. Ved vedtakelsen av loven i 1992 kunne det i følge forarbeidene tenkes et behov for at norsk namsmyndighet måtte rykke ut i norsk økonomisk sone for å gjennomføre en beslutning om arrest.¹¹⁹ Hvilke namsmenn som har slik kompetanse, er fastsatt ved kgl. res. av 17. desember 1999 nr. 1391.

---

¹¹⁷ Ot.prp.nr. 65. (1990-1991) s. 303.

¹¹⁸ Bøhn (2013) s. 94.

¹¹⁹ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 82.

Utgangspunktet er dermed at namsmyndighetene har kompetanse til å beslutte å gjennomføre arrest i boreplattformer som er i petroleumsvirksomhet i den økonomiske sonen.

5.6.2 Utenlandske boreplattformer

For utenlandske boreplattformer følger også her en begrensning av tvangsl. § 1-5 tredje ledd. Når en boreplattform er utenlandsk, fremgår av redegjørelsen ovenfor under punkt 5.4.3.

Etter tvangsl. § 1-5 tredje ledd kan tvangsfullbyrdelse bare gjennomføres i en utenlandsk boreplattform som «befinner seg i norsk økonomisk sone dersom kravet er blitt til i forbindelse med virksomhet i områder underlagt norsk jurisdiksjon».

Ordlyden i tredje ledd avviker noe fra ordlyden i annet ledd. Det vises i tredje ledd til skip som «befinner seg» i den økonomiske sonen, og ordet «virksomhet» er brukt i ubestemt form. Dette reiser spørsmål om bestemmelsene skal tolkes ulikt, og om det for utenlandske boreplattformer i den økonomiske sonen ikke gjelder et vilkår om forbindelse mellom virksomheten i sonen, og kravet som skal tvangsfullbyrdes.

Språklig sett stiller tvangsl. § 1-5 tredje ledd ikke krav til at utenlandske boreplattformer driver virksomhet i den økonomiske sonen, det er tilstrekkelig at denne befinner seg der. Ved omtale av bestemmelsens tredje ledd uttaler forarbeidene at «[k]yststatens rett til jurisdiksjon i samband med undersøkelse etter og utnyttelse av de levende ressursene i den økonomiske sonen, jf tredje ledd antas i dag å være fastslått ved folkerettslig sedvane, jf Havrettskonvensjonen del V».¹²⁰ Forarbeidene synes dermed å gi uttrykk for at kyststatens jurisdiksjon må ha tilknytning til de suverene rettigheter kyststaten har i medhold av HRK.

Tvangsl. § 1-5 må tolkes med de begrensninger som følger av folkeretten, slik at norsk tvangsmyndighet kun kan benyttes overfor virksomheter som er tilknyttet de suverene rettigheter som Norge har i medhold av konvensjonen. Det kan dermed ikke være tilstrekkelig at utenlandske boreplattformer befinner seg i den økonomiske sonen, den må også drive virksomhet tilknyttet de suverene rettighetene i sonen. Dette støttes også av eksempelet gitt

---

¹²⁰ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76.

i forarbeidene. Arrest vil kunne skje mot en utenlandsk tråler som fisker lovlig i norsk økonomisk sone, men som har pådratt seg forpliktelser i norsk havn eller de indre farvann eller i sikkerhetssonen rundt installasjonene på sokkelen.¹²¹ Kyststatenes suverene rettigheter reguleres som nevnt av HRK artikkel 56 (1) og omfatter undersøkelse og utnyttelse både av levende og ikke-levende naturressurser. En tråler driver virksomhet tilknyttet levende naturressurser, som er tilknyttet kyststatens suverene rettigheter og er dermed underlagt kyststatens jurisdiksjon.

I tillegg kreves det at kravet som skal danne grunnlag for arrest «er blitt til i forbindelse med virksomhet i områder underlagt norsk jurisdiksjon». Det er dermed ikke et vilkår at kravet har oppstått i sonen, kravet må være oppstått i forbindelse med virksomhet i områder underlagt norsk jurisdiksjon.¹²² Forarbeidene viser til at begrepet «virksomhet» også her skal ses i lys av HRK artikkel 77 (1). HRK artikkel 77 (1) gir imidlertid regler om kyststatens suverene rettigheter på kontinentalsokkelen og ikke i den økonomiske sonen. Henvisningen må derfor tolkes dit hen at virksomhetsbegrepet skal tolkes i lys av folkeretten, herunder HRK artikkel 56 (1). Kravet må dermed ha en viss tilknytning til undersøkelse og utnyttelse av levende og ikke-levende naturressurser i sonen.

Hvor sterk tilknytning som kreves mellom kravet og virksomheten, er også her et vanskelig spørsmål med et uklart svar. Det foreligger ikke rettspraksis om spørsmålet og det har i liten grad vært gjenstand for diskusjon i forarbeidene og i juridisk teori. Eksempelet fra forarbeidene tilsier imidlertid at det ikke kreves mye, så lenge kravet har oppstått i områder underlagt norsk jurisdiksjon.

Kontinentalsokkelen og den økonomiske sonens utstrekning vil som nevnt, overlappe hverandre. Befinner boreplattformen seg i et slikt område, og denne driver virksomhet tilknyttet undersøkelse og utnytting av havbunnen og undergrunnens naturressurser vil reglene i tvangsl. § 1-5 annet ledd være avgjørende.¹²³

---

¹²¹ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 76.

¹²² Ot.prp.nr. 65. (1990-1991) s. 76.

¹²³ Falkanger (2008) s. 74.

6 Gjennomføring og virkninger av arrest

6.1 Innledning

Gjennomføring og virkning av arrest i boreplattformer reguleres hovedsakelig av sjøl. § 95 annet og tredje ledd, men suppleres av de generelle bestemmelsene i tvisteloven. Formålet med arresten er som nevnt å sikre kreditor mot at saksøkte vanskeliggjør en senere tvangsfullbyrdelse av kravet. For å oppnå dette formålet er det nødvendig at gjennomføring av arresten skjer raskt. Dette har kommet klart til uttrykk i tvl. § 33-5 første ledd første punktum som fastslår at en arrest skal gjennomføres «straks».

I følge tvl. § 33-5 første ledd tredje punktum innebærer gjennomføring av arrest tre hovedpunkter. For det første beslutter retten eller namsmannen hvilket formuesgode det skal tas arrest i. For det andre sikres arresten ved at det etableres rettsvern for den, og for det tredje er det en del av gjennomføringen å gi meddelelse om utfallet av arresten til partene. Arresten får virkning fra det tidspunkt arrestgjenstanden er utpekt, i den forstand at saksøkte vil være forpliktet til å etterleve de rådighetsbegrensningene som omtalt nedenfor i punkt 6.4 og 6.5.¹²⁴

En uttømmende behandling av gjennomføring og virkning av arrest vil det av plasshensyn ikke kunne gis i denne fremstillingen. Det er derfor kun hovedpunktene som vil gjennomgå i det følgende. Ved arrest i boreplattformer i Norge kan det i medhold av sjøl. § 177 første ledd gis adgang til å opprette begrensningsfond. Denne virkningen av arrest vil ikke behandles.

6.2 Valg av formuesgode

Valget av formuesgode reguleres av tvl. § 33-6, med en særregulering for arrest i skip til sikring av et forfalt pantekrav i skipet jf. tvl. § 33-2 tredje ledd. I slike tilfeller kan kreditor kreve arrest i den boreplattformen det forfalte pantekravet hefter på.¹²⁵ Retten kan ikke

---

¹²⁴ Falkanger (2008) s. 1112.

¹²⁵ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 273.

vurdere om saksøkte har andre formuesgoder som det kan tas arrest i, og vil være forpliktet til å ta arrest i den aktuelle boreplattformen, se ovenfor punkt 4.4.1.¹²⁶

Som hovedregel vil retten imidlertid ikke være bundet av saksøkerens anmodning, da det i utgangspunktet er retten som avgjør hvilket formuesgode det skal tas arrest i jf. tvl. § 33-4 første ledd annet punktum. Retten kan overlate valget til namsmannen som skal gjennomføre arresten tvl. § 33-5 første ledd tredje punktum. Er dette gjort kan retten etter tvl. § 33-5 første ledd siste punktum legge føringer for namsmannens valg av formuesgode ved å «bestemme hvilket formuesgode namsmannen fortrinnsvis skal søke etter».

Ved valg av formuesgode er hovedregelen at det kan tas arrest i ethvert formuesgode som det kan tas utleggspant i jf. tvl. § 33-6 første ledd første punktum. Dette innebærer at det kan tas beslag i «ethvert formuesgode som tilhører saksøkte på beslagstiden» og som kan «selges, utleies eller omgjøres i penger» jf. dekningsloven § 2-2 jf. tvangsl. § 7-1. Som hovedregel må dermed boreplattformen som er gjenstand for arrest, tilhøre debitor på arresttidspunktet.

Tvl. § 33-6 første ledd tredje punktum bestemmer at retten eller namsmannen skal legge vekt på to forhold ved valg av formuesgode. Det er en avveining mellom saksøker og saksøktes interesser som her må foretas. For det første må formuesgode gi saksøkeren tilstrekkelig sikkerhet for arrestkravet. For det andre skal valget av formuesgode ta hensyn til saksøktes interesser.

Denne fremstillingen omhandler de spørsmål som reiser seg der formuesgode som er gjenstand for arrest er en boreplattform. Er arrestgjenstanden en boreplattform vil ofte saksøkte ikke ha andre aktiva i Norge, slik at boreplattformen er det eneste tilgjengelige formuesgode som egner seg til å sikre saksøkerens krav. Ved valg av formuesgode vil dette ha betydning for retten og namsmannens beslutning.

Tvl. § 33-4 første ledd annet punktum innebærer at dersom debitor for kravet er eier av flere boreplattformer som er i virksomhet på norsk kontinentalsokkel, vil retten kunne vel-

---

¹²⁶ Falkanger (2008) s. 1095

ge hvilken boreplattform den ønsker å ta arrest i, uten å være bundet av saksøkerens anmodning i begjæringen. Dette vil kunne være tilfelle der retten finner at en annen av debitors boreplattformer gir saksøkeren tilstrekkelig sikkerhet og på en bedre måte tar hensyn til saksøktes interesser jf. tvl. § 33-6 første ledd tredje punktum.¹²⁷

Blir arrest besluttet uten muntlig forhandling etter tvl. § 32-7 annet ledd, vil saksøkeren kunne utøve noe større innflytelse på valget av formuesgode jf. tvl. § 33-6 annet ledd. Det spesielle med denne situasjonen er at rettens treffer sin avgjørelse på bakgrunn av saksøkerens opplysninger om saksøktes formuesforhold, idet saksøkte gjerne ikke har kunnskap om begjæringen, og ikke har fått anledning til å uttale seg. I følge bestemmelsen skal arrest tas i den boreplattformen saksøkeren begjærer, så fremt det ikke finnes klart at saksøkeren vil være tilstrekkelig sikret med arrest i et annet formuesgode, og det må antas å være i saksøktes interesse å velge dette.

6.3 Rettsvern

Å sikre arresten ved rettsvern er en del av gjennomføring av arresten jf. tvl. § 33-5 første ledd tredje punktum. I følge tvl. § 33-7 annet ledd får arrest rettsvern mot saksøktes rettslige disposisjoner etter reglene for utleggspant, som fremgår av panteloven kapittel 5, jf. reglene i tvangsl. § 7-20. Hvordan rettsvernet etableres, vil være avhengig av hvilket formuesgode som er gjenstand for arrest jf. tvangsl. § 7-20. Boreplattformer er et realregistrert formuesgode som registreres i skipsregisteret, slik at rettsvern som hovedregel etableres ved at arresten registreres i skipsregisteret jf. panteloven (pantel.) § 5-3 første ledd. I følge sjøl. § 507 annet ledd skal boreplattformer anses som skip i forhold til skipsregistreringsreglene i sjøl. kapittel 2.

Ved arrest i utenlandske boreplattformer vil boreplattformen ikke være registrert i et norsk skipsregister. I følge sjøl. § 20 kan bare rettigheter som har en registrert boreplattform til gjenstand innføres i skipsregisteret, slik at arrest i utenlandske boreplattformer må oppnå rettsvern på en annen måte. Rettsvern kan da tenkes oppnådd ved håndpant-regelen eller

---

¹²⁷ Rui (1995) s. 86.

ved tinglysing i løsreregisteret jf. pantel. § 5-6. Håndpant-regelen i pantel. § 3-2 annet og tredje ledd innebærer at rettsvernet etableres ved at besittelsen fratas debitor, eller dersom debitor ikke har besittelsen, ved at besitteren gis melding om arresten og melding om at debitor ikke har full råderett over skipet.

Namsmyndighetene skal på samme måte som ved utlegg sørge for at rettsvern blir etablert jf. tvangsl. § 7-20 første ledd. Rettsvernet ved arrest i boreplattformer foreldes etter to år jf. sjøl. § 30 annet ledd annet punktum. Det er ikke en del av namsmyndighetenes oppgave å sørge for å opprettholde rettsvernet ved fornyet tinglysning i skipsregisteret, eller å senere foreta sletting eller tilbakelevering av arrestgjenstanden til saksøkte dersom arresten er opphevet eller falt bort.¹²⁸

I forhold til rettsvern som etableres ved utlegg, er arrestens rettsvern vesentlig begrenset. Dette følger av ordlyden i tvl. § 33-7 annet ledd, som fastsetter at arresten får rettsvern mot «saksøktes rettslige disposisjoner». Når rettsvern er etablert, er kreditor sikret mot frivillige disposisjoner fra saksøktes side. Arresten vil derimot ikke gi rettsvern mot saksøktes kreditorer, verken overfor enkeltforfølgende kreditorer som tar utlegg, eller saksøktes konkursbo.

Overfor frivillige disposisjoner fra saksøkers side reserverer arresten en prioritet, slik at arresthaverens senere utlegg i det arresterte formuesgode, vil få samme prioritert som arresten, regnet fra den dag da arrestens rettsvern ble etablert.¹²⁹

Konkurrerer arresthaveren med en kreditor som har fått utlegg i boreplattformen etter at rettsvern for arresten ble etablert, stiller imidlertid saken seg annerledes. Begjærer en kreditor utlegg i boreplattformen før arresthaveren har kommet så langt, vil utlegget få prioritet foran arresten.¹³⁰

Er hovedkravet sikret med pant i boreplattformen, f.eks. et sjøpantekrav eller registrert avtalepant, vil kravet allerede ha rettsvern, slik at det ikke vil være nødvendig å etablere retts-

---

¹²⁸ Falkanger (2008) s. 1119

¹²⁹ Falkanger (2008) s. 1120

¹³⁰ Falkanger (2008) s. 1120

vern for arresten for at kreditor skal oppnå sikkerhet for sitt krav. Arrestbeslutningen blir likevel som regel registrert i disse tilfellene, da registreringen også har andre virkninger som tilsier at den bør registreres. Slike virkninger vil blant annet være å varsle tredjemann om at skipet er arrestert slik at vedkommende ikke kjøper skipet eller yter kreditt i den tro at han vil få fullgod sikkerhet i skipet.¹³¹

I følge sjøl. § 507 skal boreplattformer anses som skip i forhold til reglene i sjøl. kapittel 3. For krav som er sikret med sjøpant vil derfor slike krav fremdeles ha fortrinnsrett foran alle andre heftelser i boreplattformen jf. sjøl. § 52 første ledd. Der arrestkravet allerede er sikret ved pant i boreplattformen vil det selvfølgelig også stå seg overfor enkeltforfølgende kreditorer og konkurs.

6.4 Tilbakeholdelse og pålegg om å bringe boreplattformen til angitt sted mv.

For arrest i boreplattformer er det gitt særlige regler i § 95 annet og tredje ledd som begrenser eierens rådighet over boreplattformen. Bestemmelsen tilsvarer hovedsakelig tidligere tvangsl. § 14-12, som før loven av 1992 sto i tvangsloven 1915 §§ 247a og 253a. Det kan derfor søkes veiledningen i forarbeider og teori tilknyttet de tidligere bestemmelsene.

Etter sjøl. § 95 annet ledd er det et direkte pålegg om å holde skipet tilbake dersom kreditor begjærer arresten på grunnlag av et forfalt krav som er sikret med pant i skipet etter tvl. § 33-2 tredje ledd. Det er således et vilkår at arresten er besluttet etter tvl. § 33-2 tredje ledd for at sjøl. § 95 annet ledd skal komme til anvendelse. At boreplattformen ikke må forlate det sted det ligger før tvangssalg er holdt, henger sammen med formålet med regelen som er å sikre at boreplattformen er til stede ved en eventuell senere realisasjon.¹³² Denne rådighetsbegrensningen kommer i tillegg til de rådighetsbegrensninger som er gitt i § 33-7 første ledd, se nedenfor punkt 6.5, og vil utgjøre et sterkt press mot eieren av boreplattformen til å foreta oppgjør overfor saksøkeren.

---

¹³¹ Rui (1995) s. 87.

¹³² Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 283.

Befinner boreplattformen seg ikke i Norge når arresten blir besluttet, fremgår det av sjøl. § 95 annet ledd annet punktum at saksøkte i rettens kjennelse skal pålegges å bringe boreplattformen til angitt sted. Stedet vil normalt være det sted som boreplattformen var ventet til, og som var bestemmende for namsrettens kompetanse etter sjøl. § 95 første ledd første punktum, se ovenfor punkt 5.4.¹³³

For boreplattformer i virksomhet på norsk kontinentalsokkel, følger imidlertid en særbestemmelse av sjøl. § 95 annet ledd siste punktum. Regelen kom inn som følge av Sjølovskomiteens anbefaling i NOU 1976:59 s. 48. I følge bestemmelsens ordlyd kan retten tillate at boreplattformer i virksomhet på kontinentalsokkelen kan «fortsette virksomheten på sokkelen». Begrunnelsen for regelen er at et påbud om å gå inn til havn i Norge for innretninger i virksomhet på kontinentalsokkelen, ville få uheldige økonomiske konsekvenser. I forarbeidene nevnes som eksempel at det tas arrest for mindre krav som er sikret med sjøpant i borefartøyet. Dersom borefartøyet skulle kunne pålegges å gå inn til havn i Norge, ville det økonomiske tap i anledning arresten langt overskride kravet.¹³⁴ For slike boreplattformer vil derfor arresten innebære mindre endringer, idet virksomheten på kontinentalsokkelen kan fortsette. Se om andre rådighetsbegrensninger nedenfor punkt 6.5.

Sjøl. § 95 tredje ledd gjelder kun realregistrerte boreplattformer som er arrestert etter hovedregelen i tvl. § 33-2 første ledd. Besluttet arrest etter tvl. § 33-2 første ledd, vil saksøktes rådighetsbegrensninger først og fremst følge av tvl. § 33-7 første ledd. Sjøl. § 95 tredje ledd åpner likevel for adgangen til å gi pålegg om og iverksette tiltak som nevnt i sjøl. § 95 annet ledd. Det er lagt til rettens skjønn å avgjøre om slike tiltak nødvendige. I følge forarbeidene vil det være behov for tiltak som angitt i sjøl. § 95 annet ledd første og annet punktum, der det er nærliggende grunn til å tro at saksøkte vil forføye over arrestgjenstanden i strid med saksøkerens rett.¹³⁵

---

¹³³ Falkanger (1992) s. 805.

¹³⁴ NOU 1976:59 s. 48.

¹³⁵ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 284.

Er det tatt arrest i ikke-realregistrerte borefartøyer etter tvl. § 33-2 første ledd, vil spørsmålet om det er adgang til å kreve at formuesgode blir satt ut av saksøktes besittelse, bero på de alminnelige regler i tvangsl. § 7-20 jf. § § 33-7 annet ledd.¹³⁶

6.5 Andre rådighetsbegrensninger

Andre rådighetsbegrensninger, enn de ovenfor nevnte er av både faktisk og rettslig art. Dette følger av hovedregelen om debtors rådighetsbegrensninger i tvl. § 33-7 første ledd, som fastslår at saksøkte mister retten til å råde over de arresterte formuesgoder til skade for arresthaveren. Etter annet punktum gjelder for øvrig de samme regler som for utleggspant.

Når det gjelder den faktiske rådigheten over boreplattformen, følger det av pantel. § 1-7 første ledd, at eieren kan bruke pantet på vanlig måte. Etter pantel. § 1-7 annet ledd plikter debitor å sørge for forsvarlig stell og vedlikehold av gjenstanden. Arresten vil således innebære et forbud mot at debitor forringer boreplattformens verdi ved å unnlate å vedlikeholde den eller utsette den for ekstraordinær risiko. På den annen side må arresthaveren tåle verdiforringelse som skyldes vanlig bruk.¹³⁷ Dersom boreplattformen er tatt ut av debtors besittelse etter sjøl. § 95 annet og tredje ledd, vil debitor være avskåret fra å påføre boreplattformen skade av en slik art. Som vi har sett vil imidlertid boreplattformen i de fleste tilfeller fortsette sin virksomhet på kontinentalsokkelen. Rådighetsinnskrenkningene vil dermed først og fremst følge av den nevnte pantel. § 1-7.

Pantel. § 1-11 regulerer debtors juridiske rådighet over den arresterte gjenstanden. I følge bestemmelsen er utgangspunktet at arresten ikke er til hinder for at debitor avhender, utleier, pantsetter osv. boreplattformen. Slike disposisjoner kan bare foretas dersom de ikke er til skade for arresthaveren. Disposisjonen må imidlertid skje med påhefte av arresten, slik at medkontrahentens rett får prioritet etter arresten.¹³⁸

Råder debitor over boreplattformen i strid med de nevnte bestemmelser, eksempelvis ved at vedkommende forringer boreplattformens verdi utover det arresthaveren må tåle, kan han

---

¹³⁶ Ot.prp.nr. 65 (1990-1991) s. 284.

¹³⁷ Rui (1995) s. 91.

¹³⁸ Falkanger (2008) s. 1119.

straffes etter straffeloven § 343. Skyldneren kan også bli erstatningsansvarlig for arresthaverens økonomiske tap.¹³⁹

6.6 Saksøktes mulighet til å avverge gjennomføring av arrest

I følge tvl. § 33-5 tredje ledd kan saksøkte alltid avverge gjennomføring av arrest ved å stille sikkerhet for kreditors krav. Denne adgangen skal alltid fremgå av arrestkjennelsen jf. tvl. § 33-4 tredje ledd første punktum.

Stiller saksøkte sikkerhet før arrestgjenstanden er utpekt etter tvl. § 33-5 første ledd, blir virkningen at gjennomføringen ikke finner sted.¹⁴⁰ Arrestkjennelsen blir imidlertid stående frem til arresten oppheves etter tvl. § 33-9, eller faller bort jf. tvl. § 33-10.

Som nevnt får arresten virkning fra tidspunktet da arrestgjenstanden er utpekt. Saksøkte har fra dette tidspunktet plikt til å etterleve rådighetsbegrensningene som gjennomgått ovenfor. Stilles det sikkerhet etter at arrestgjenstanden er utpekt, vil disse virkningene bli opphevet, samtidig som videre gjennomføring med hensyn til å etablere rettsvern for arresten mv. ikke gjennomføres.¹⁴¹ Er rettsvern for arresten etablert, må registrering i realregisteret slettes.

I følge tvl. § 32-12, som omhandler sikkerhetsstillelse ved midlertidig sikring, gjelder tvangsl. § 3-4 tilsvarende. Tvangsl. § 3-4 bestemmer at sikkerhet enten kan være innskudd i norsk bank eller en ubetinget selvskyldnergaranti. Sikkerhetens størrelse fastsettes enten i rettens kjennelse, ved overenskomst mellom partene eller dersom ingen av de to foregående er gjort, av vedkommende namsmyndighet jf. tvangsl. § 3-4 tredje ledd.

---

¹³⁹ Falkanger (2008) s. 1119.

¹⁴⁰ Falkanger (2008) s. 1112.

¹⁴¹ Falkanger (2008) s. 1112.

7 Opphevelse og bortfall av arrest

7.1 Innledning

Arrest betegnes som nevnt som «midlertidig sikring» av et pengekrav. Det er altså tale om et sikringsmiddel med begrenset levetid. I følge tvisteloven foreligger det to ulike opphørsgrunner. Arresten kan oppheves etter tvl. § 33-9 eller den kan falle bort uten at den blir opphevet jf. tvl. § 33-10.

7.2 Opphevelse av arrest

Opphevelse av arrest reguleres av tvl. § 33-9 og svarer til tidligere § 14-14 i tvangsl. Det fremgår av bestemmelsens første ledd at saksøkte kan begjære arresten helt eller delvis opphevet, dersom nye bevis eller endrede forhold godtgjør at kravet som danner grunnlag for arresten eller sikringsgrunnen, ikke er til stede. Det er dermed ikke fastsatt noe bestemt tidspunkt for når begjæring om opphevelse av arresten kan fremsettes, slik at saksøkte når som helst må ha adgang til å fremsette slik begjæring for å få prøvet om de materielle vilkårene for arresten fortsatt er oppfylt.¹⁴² Det stilles imidlertid krav til at begjæring fremsettes og beslutning treffes, slik at nye bevis eller endrede forhold ikke i seg selv innebærer at arresten oppheves.

Bevisene er «nye» dersom de ikke tidligere har vært påberopt i saken. Dette omfatter både bevis som forelå da arresten ble besluttet, men av ulike grunner ikke ble påberopt, og bevis som har kommet til i ettertid.¹⁴³ De «endrede forhold» som bestemmelsen omtaler, kan være av faktisk eller rettslig art. Som eksempel kan nevnes at det er falt dom i saken om arrestkravet, hvor debitor helt eller delvis er frifunnet.¹⁴⁴ Når dommen er rettskraftig, vil arresten bortfalle etter tvl. § 33-10 bokstav d, men fra dommen er avsagt vil den utgjøre et endret forhold, og således være et tungtveiende argument ved vurderingen av om arrestkravet er tilstrekkelig godtgjort.

---

¹⁴² Falkanger (2008) s. 1125.

¹⁴³ Falkanger (2008) s. 1125 og s. 1203,

¹⁴⁴ Falkanger (2008) s. 1203.

Etter annet punktum kan saksøkte også begjære arresten opphevet dersom arresthaveren utilbørlig forhaler saken om arrestkravet. I følge bestemmelsen ordlyd må forhalingen ha skjedd etter at søksmål er reist eller tvangsfullbyrdelse er begjært for arrestkravet.

Tvl. § 33-9 tredje ledd fastsetter at saksøkte, ved å stille sikkerhet for arrestkravet, kan begjære gjennomføringen av arresten opphevet. Avgjørelse om opphør av arrest treffes ved kjennelse jf. tvl. § 33-9 annet ledd.

7.3 Bortfall av arrest

Tvl. § 33-10 regulerer når arresten bortfaller. At arresten bortfaller, innebærer at den opphører som følge av at et av vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Det kreves ikke at det er truffet en rettslig avgjørelse i saken, i motsetning til ved opphevelse av arrest.

Når arresten bortfaller, følger av tvl. § 33-10 bokstav a til f. Her skal kun kort nevnes de tilfeller som bestemmelsen angir. Arresten faller bort etter bokstav a når det blir tatt utlegg for saksøkerens krav i det arresterte formuesgode. Etter bokstav b bortfaller arresten når saksøkeren er gitt en frist for å stille sikkerhet eller for å reise søksmål om eller begjære tvangsfullbyrdelse av kravet, og denne fristen oversittes. I følge bokstav c vil arresten bortfalle når det ikke er satt frist etter bokstav b og søksmål ikke er reist eller tvangsfullbyrdelse er begjært ett år etter avsigelse av arrestkjennelsen. Videre nevner bokstav d at der er skjedd frivillig oppfyllelse fra saksøktes side, at kravet bortfaller på annen måte, eller at saksøkte rettskraftig er frifunnet for kravet, som bortfallsgrunner. Når saksøkeren gir avkall på sin rett etter arresten, vil den bortfalle etter bokstav e. Og til slutt bortfaller arresten når saksøkeren har fått fullbyrdelsesdom for kravet og utlegg ikke blir begjært innen en måned etter at dommen ble rettskraftig jf. bokstav f. I følge tvl. § 33-10 annet ledd kan fristene i bokstav b, c og f forlenges, når visse vilkår er oppfylt.

Etter tvl. § 33-10 tredje ledd plikter saksøkeren å gi skriftlig avkall på sin rett etter arresten etter at denne er falt bort. I slike tilfeller vil arresten som nevnt bortfalle uten at retten har avsagt formell kjennelse om bortfall. Saksøkte vil derfor ha et behov for å dokumentere at arresten er falt bort for å kunne gjennomføre sletting av arresten i skipsregisteret, sørge for tilbakelevering av boreplattformen mv. Saksøkte kan også kreve at retten treffer avgjørelse om at arresten er falt bort jf. tvl. § 33-10 tredje ledd annet punktum.

8 Kilder

8.1 Lover

- 1902 Almindelig borgerlig straffelov (straffeloven) av 22. mai 1902 nr. 10.
- 1915 Lov om domstolene (domstolloven) av 13. august 1915 nr. 5.
- 1976 Lov om Norges økonomiske sone (økonomiske soneloven) av 17. desember 1976 nr. 91.
- 1980 Lov om pant (panteloven) av 8. februar 1980 nr. 2.
- 1984 Lov om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) av 8. juni 1984 nr. 59.
- 1987 Lov om norsk internasjonalt skipsregister (NIS-loven) av 12. juni 1987 nr. 48.
- 1992 Lov om tvangsfullbyrdelse (tvangsfullbyrdsloven) av 26. juni 1992 nr. 86.
- 1994 Lov om sjøfarten (sjøloven) av 24. juni 1994 nr. 39.
- 1996 Lov om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven) av 29. november 1996 nr. 72.
- 2003 Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone (territorialfarvannsloven) av 27. juni 2003 nr. 57.
- 2005 Lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) av 17. juni 2005 nr. 90.

8.2 Traktater

Arrestkonvensjonen	Den internasjonale konvensjon om arrest i sjøgående skip, Brussel 10. mai 1952.
Kontinentalsokkelkonvensjonen	Konvensjonen om kontinentalsokkelen, Genève 29. april 1958.
Wien-konvensjonen	Wien-konvensjonen om traktatretten, Wien 23. mai 1969.
Havrettskonvensjonen	De forente nasjoners havrettskonvensjon, Montego Bay 10. desember 1982.
Luganokonvensjonen	Luganokonvensjonen om domsmyndighet og fullbyrding av dommer i sivile og kommersielle saker, Lugano 16. september 1988.
Arrestkonvensjonen	Den internasjonale konvensjon om arrest i skip, Genève 12. mars 1999.

8.3 Forskrifter

- 2005 Forskrift om domssogns- og lagdømmeinndeling av 16. desember 2005 nr. 1494.
- 1999 Forskrift om politidistrikt, namsmannsdistrikt, lagdømme og domssogn for utøvelse av politimyndighet, namsmannsmyndighet og domsmyndighet på kontinentalsokkelen og i norsk økonomisk sone, samt politimyndighet i havområdet utenfor Svalbards territorialfarvann av 17. desember 1999 nr. 1391.

8.4 Forarbeider

8.4.1 Odelstingsproposisjoner

- Ot.prp. nr. 50 (1976-1977) *Om lov om endringer i straffeloven av 22. mai nr. 10 og enkelte andre lover for å fastslå norsk jurisdiksjon på den norske del av kontinentalsokkelen og om bord på norske boreplattformer med mer.*
- Ot.prp. nr. 65 (1990-1991) *Om lov om tvangsfullbyrding og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdingsloven).*
- Ot.prp. nr. 88 (1992-1993) *Om lov om endringer i lov 20 juli 1893 nr 1 om Sjøfarten m.v (arrest i skip).*
- Ot.prp. nr. 55 (1993-1994) *Om lov om sjøfarten (sjøloven).*
- Ot.prp. nr. 87 (1998-1999) *Om lov om endringer i sjøfartslovgivningen mv.*
- Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) *Om lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven).*

8.4.2 Norges offentlige utredninger

- NOU 1976: 59 *Privatrettslige regler for borefartøyer*

8.4.3 Utenlandske forarbeider

Travaux Préparatoires of the 1910 Collision Convention and of the 1952 Arrest Convention.

<http://www.comitemaritime.org/Uploads/Publications/Travaux%20Préparatoires%20of%20>

[0the%201910%20Collision%20Convention%20and%20of%20the%201952%20Arrest%20Convention.pdf](#) [sitert 22.11.2013].

8.5 Dommer

8.5.1 Norske dommer

Rt. 1999 s. 999

Rt. 2000 s. 1811

Rt. 2011 s. 852

8.5.2 Utenlandske dommer

Global Marine Drilling Company v. Triton Holdings Limited (Outer House, Court of Session, Edinburgh, 23. november 1999, unreported). Opinion av Lord Marnoch.

http://www.scotcourts.gov.uk/opinions/a26_9_99.html [sitert 22.11.2013].

8.6 Litteraturliste

8.6.1 Bøker

Arnesen, Finn og Stenvik, Are *Internasjonalisering og juridisk metode*. 1. utg. Oslo, 2009.

Berlingieri, Francesco *Berlingieri on arrest of ships : a commentary on the 1952 and 1999 arrest conventions*. 5. utg. London, 2011 (sitert fra i-law).

Bøhn, Anders *Domstolloven, Kommentarutgave*. 2. utg. Oslo, 2013.

Eckhoff, Torstein *Rettskildelære*. 5. utg. ved Jan E. Helgesen. Oslo, 2001.

Falkanger, Thor, Flock, Hans og Waaler, Thorleif *Tvangsfullbyrdelsesloven med kommentarer*. 1. utg. Oslo, 1992.

Falkanger, Thor, Flock, Hans og Waaler, Thorleif *Tvangsfullbyrdelsesloven, Kommentarutgaven Bind I og II*. 4. utg. Oslo, 2008.

Falkanger, Thor og Bull, Hans Jacob *Sjørett*. 7. utg. Oslo, 2010.

Fleischer, Carl August *Petroleumsrett*. 1. utg. Oslo, 1983.

Fleischer, Carl August *Folkerett*. 8. utg. Oslo, 2005

Flock, Hans *Midlertidig sikring*. 1. utg. Oslo, 2011.

Husebø, Egil Martin *Petroleumsrett, Boreplattformer og andre flyttbare innretninger*. 1. utg. Oslo, 1987.

Ruud, Morten og Ulfstein, Geir *Innføring i folkerett*. 4. utg. Oslo, 2011.

Twisteloven, Kommentarutgave, Bind II. Tore Schei ... [et al.]. 1. utg. Oslo, 2007.

Øyehaug, Knut Erling *Borefartøyer og jurisdiksjon*. 1. utg. Oslo, 1986.

8.6.2 Artikler

Falkanger, Thor *Arrest of ships under Norwegian Law*. MarIus nr. 258. Oslo, 2000.

Krokeide, Kjetil *Norsk lovgivnings anvendelse på kontinentalsokkelen I*: Tidsskrift for rettsvitenskap. (1981) s. 51.

Rainey, Simon *What is a «ship» under the 1952 Arrest Convention?* Lloyd's Maritime and Commercial Law Quarterly nr. 50. 2013 (sitert fra i-law).

Rui, Siv Aida *Arrest i skip*. MarIus nr. 211. Oslo, 1995.

White, Michael *Offshore craft and structures: A proposed International Convention*. Australian Mining & Petroleum Law Journal (AMPLJ) nr. 18. 1999 (sitert fra HeinOnline).

8.6.3 Nettsider

CMI. *CMI news letter No. 1- January/April 2004*

<http://www.comitemaritime.org/Uploads/Newsletters/2004/Binder1.pdf>

[sitert 12.11.2013].

UNCTAD. *International Convention on Arrest of Ships 1999 to enter into force in September 2011* (2011) 29.3.2011.

http://unctad.org/en/pages/newsdetails.aspx?OriginalVersionID=366&Sitemap_x0020_Taxonomy=Transport%20Policy%20and%20Legislation [sitert 12.11.2013].

Petrowiki. *History of offshore drilling units* (2013) 16.9.2013.

http://petrowiki.org/History_of_offshore_drilling_units [sitert 13.11.2013].